

OB DNEVU ŽENA

Proslavljanje 8. marca — mednarodnega dneva žena — dobiva pri nas vse večjo družbeno-politično vsebino in je manifestacija vseh delovnih ljudi, ne samo žensk. Tako je tudi prav, saj problemov žensk ne moremo obravnavati ločeno, ampak lahko govorimo le o vlogi žene kot proizvajavke in upravljalke, odločujočem faktorju družbene proizvodnje, delavskega in družbenega upravljanja in političnega življenja.

O družbenem uveljavljanju žensk so v preteklem letu občinski odbori SZDL na področju Gorenjske večkrat razpravljali. Razprave so opozorile na vrsto problemov glede kadrovanja žena, njihovega vključevanja v proizvodnjo, izobraževanja in opozorile na položaj družine, ki se ob zaposlitvi obeh zakoncev znajde v novih pogojih.

V nekaterih občinah je med zaposlenimi več kot polovica žensk. Največ jih je seveda v industriji, vendar vzporedno ugotavljamo, da so možnosti zaposlovanja žensk v industrijska podjetja močno izčrpane. Ker v sedanjih pogojih ne moremo pričakovati povečanje možnosti zaposlovanja žensk v to panogo, jih bo treba preusmeriti v druge gospodarske panoge, ki so premalo razvite, kar velja zlasti za obrt, trgovino in gostinstvo. Brez dvoma bodo gospodarski interesi komun silili, da se njihovo gospodarstvo razvija v celoti in teži k stalnemu izpopolnjevanju.

Vzporedno z zaposlovanjem žensk na novih delovnih mestih, z rušenjem stare miselnosti, da se pri določenih delih lahko zaposlujejo le moški, z uvajanjem mehanizacije v gospodarstvo, s katero bo marsikatero težko delovno mesto postalo lažje, se bo porajalo tudi vprašanje strokovnega in splošnega izobraževanja žensk. Bežen pregled kvalifikacije delavk nam pokaže številke, s katerimi ne moremo biti zadovoljni. Proces vključevanja žena v proizvodnjo, izobraževanje in kadrovanje se ne bi smelo odvijati stilijsko, pač pa je pri tem potrebno organizirano in načrtno delo.

Ob tem bo potrebno razvijati družbene službe za razbremenitev zaposlene žene in družine s posebnim poudarkom na vzgoji in varstvu otrok. Dosedanji razvoj otroškega varstva ni vedno potekal v skladu s splošnim razvojem potreb državljanov in gospodarskim napredkom. Mnogokrat je bilo temu vzrok neusklajeno delo odgovornih činiteljev in krajevnih skupnosti in druge. Kadar govorimo o otroškem varstvu, se največkrat omejimo le na vzgojno-varstveno ustanovo, pri tem pa pozabljamo na različne druge oblike varstva in vzgoje, na primer v šoli, v raznih fizikurnih in drugih društvi, ki vzgajajo in zaposlujejo veliko število otrok in mladine. Posebno uspešno je reševanje teh vprašanj takrat, ko njihovo važnost občutijo in razumejo stanovanjske skupnosti, Društva prijateljev mladine in druge organizacije in postane to bistveni del njihovega programa in dela.

O teh problemih so razpravljali tudi nekateri sveti za socialno varstvo in varstvo družin pri občinskih ljudskih odborih. Pri tem so sprejeli nekaj pomembnih sklepov, med katerimi je tudi sklep o ustanovitvi skladov za socialno varstvo oziroma za varstvo otrok. Ta sklep je posebno pomemben zato, ker bi med drugim zagotovil sredstva za varstvo otrok iz socialno in ekonomsko ogroženih družin. Vanj bi se razen namenskih sredstev stekala tudi sredstva gospodarskih organizacij. Poglobljeno socialno delo v stanovanjskih in krajevnih skupnostih, zagotovitev varstva in vzgoje otrok ter ostali ukrepi za razbremenitev žensk bodo pripomogli do njihovega odločnejšega vključevanja v družbene in politične organizacije ter v organe družbenega upravljanja, predvsem pa v organe ljudske oblasti.

Dan žena naj bo vsakokrat čas obračuna dela in pregleda možnosti za oblikovanje novih odnosov med ljudmi.

TILKA MALI

V zbir najrazličnejših vrst pomoči družini prav gotovo sodi tudi zdravstvena zaščita otrok. Mreža otroških ambulant je na Gorenjskem gosta in dokaj dobra, tako da matere rade prinašajo svoje malčke tudi na kontrolne zdravniške preglede, da se prepričajo, če so zdravi. Posnetek je iz čakalnice otroške ambulante v kranjskem zdravstvenem domu

Načrtno reševanje socialnih problemov

Vzgojna posvetovalnica v okviru strokovnega centra — Pomoč otrokom z duševnimi motnjami — Pogoj za uspeh je sodelovanje s šolami, gospodarskimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in drugimi

V Kranju je pretekli mesec začel z delom občinski center za socialno delo, ki je prvi organ za strokovno obdelavo socialnih problemov na Gorenjskem. Ustanovitev takih centrov predvidevajo tudi nekatere druge občine, vendar povsod nastopajo precejšnje težave s kadri. Ker je kranjski center trenutno torej edini na našem območju, bo po potrebi posegel s svojim delom tudi na področja ostalih občin.

Tako že v tem času center kategorizira otroke z motnjami v treh komunah: v kranjski, trzinški

in škofjeloški. Obstajajo tudi možnosti, da prevzame preglede takih otrok z Gorenjske, ki jih je do sedaj opravljal ustrezni zavod v Ljubljani. Gre za preglede, na katerih strokovnjakov preverijo otrokovo stanje in poišče sposobnosti, ki po potrebnem izučevanju omogočijo, da se otrok vključi v delo kot enakopraven član družine. Samo v kranjski občini je okoli 200 otrok, ki potrebujejo tako pomoč.

Center namerava opravljati tudi vzgojno svetovanje, ki bi bilo vključeno v sklop ostalih dejavnosti centra. Starši bodo lahko prihajali v center in se s socialnimi delavci, psihologi in pedagogi posvetovali o problemih, na katere bodo naleteli pri vzgoji svojih otrok in jim sami ne bodo kos. Če bo potrebno, bodo vzgojno posvetovalnico izoblikovali v samostojno enoto.

Od upravne službe pri ObLO so v celoti prevzeli problematiko mladinskega varstva v vprašanji rejništva, posvojitve in varstva družine. V nekaj mesecih, ko se bosta dvema socialnima delavcema, psihologu in pedagogu, ki se

Nadaljevanje
na 2. strani 2

Pred pomladanskimi
kmetijskimi deli

Nadaljnji boj za večjo proizvodnost

Lani je znašala
vrednost kmetijske
proizvodnje
4.7 milijarde dinarjev

Prva dela na polju se bodo kmalu pričela, zlasti še, če bodo pomladni dnevi res pomladni in ne samo po koledarju. Letošnja zima je namreč tudi kmetijcem povzročila obilo skrbi. Zlasti ponekod — v višjih in osončnih legah — so bili ti zaskrbljeni, da bo letošnja zima občutno škodovala tudi posevkom. S tem v zvezi bi bilo sedaj še prezgodaj dajati take ali drugačne izjave, vendar nekateri kmetijski strokovnjaki menijo, da na posevkih ne bo večjih posledic.

Ne bo odveč, če pred pričetkom spomladanskih del pregledamo nekatere pokazatelje in ekonomsko-politične ukrepe, ki naj zagotovijo sorazmerno hitrejši napredek kmetijstva.

Kaj zadnje čase še posebno zahtevamo od kmetijstva? Nedvomno večjo blagovnost oziroma proizvodnjo. To pa bo mogoče doseči le s smotnejšo organizacijo kmetijske proizvodnje. Pridelovanje na strnjenih in velikih površinah, ob vsestranski tehnični opremljenosti, ob uporabi kemizacije in podobno, vse to so ukrepi, ki bodo povečali kmetijsko proizvodnjo in ki se lahko najuspešneje realizirajo prav v družbenem sektorju. V zasebnem sektorju pa naj bi povečali proizvodnjo z drugimi ustreznimi ukrepi (na primer s kooperacijo in odloki o agrominimumu).

V preteklem letu smo na Gorenjskem zabeležili 7-odstotni padec kmetijske proizvodnje. Vendar so to povzročili predvsem objektivni vzroki; neugodne vremenske razmere so namreč imele za posledico občutno zmanjšanje rastišne proizvodnje. Kljub temu pa je znašala lani vrednost kmetijske proizvodnje na Gorenjskem v obeh sektorjih 4,7 milijarde dinarjev. V primerjavi s preteklim letom je opaziti relativno večji padec proizvodnje v zasebnem sektorju, zlasti še v nekaterih posameznih kmetijskih dejavnostih.

Krepitev družbenega sektorja, ki je na Gorenjskem v primerjavi s celoto še vedno šibak, saj je na primer lani vključeval v proizvodnjo le 6 odstotkov skupnih obdelovalnih površin, se ne kaže le v vključitvi novih 538 hektarjev zemljišč v družbeno proizvodnjo, temveč tudi po hektarskih donosih. Za potrditev nekaj podatkov! Povprečni hektarski donos visokorodne pšenice je znašal lani v družbenem sektorju 26,1 centa, v zasebnem le 22,4 centa. Pšenica ostalih sort: v družbenem sektorju 22 centov, v zasebnem 16,4 centa, krompir v družbenem 196 centov, v zasebnem 172 centov, pridelek sena v družbenem 38,4 centa, v zasebnem 26 centov itd. V primerjavi z letom 1961 pa so bili tako v družbenem kot zasebnem sektorju hektarski donosi

Nadaljevanje
na 2. strani 1

Osnutek družbenega načrta radovljiške občine v razpravi

Potrební bodo skupni naporí

S petkovo sejo obeh zborov občinskega ljudskega odbora Radovljica, so v radovljiški občini pričeli z javno obravnavo osnutka družbenega načrta in proračuna za leto 1963. Osnovne smernice splošnega gospodarskega in družbenega razvoja so doslej temeljito proučili občinski upravni in politični organi, širši krog občanov pa ga bo pretresal v prihodnjih dneh. Zborom volivcev ga bodo predložili v obravnavo v dneh od 8. do 15. marca. Z gradivom o družbenem načrtu se bodo volivci lahko seznanili že pred zbori.

Podjetja so v preteklem letu uspešno izpolnila naloge predvsem v izvozu, saj je bil v primerjavi z letom 1961 povečan za 57 odstotkov. Do delnega zastoja v proizvodnji pa je prišlo zaradi nekaterih težav. Marsikatero teh težav pa bi se dalo premestiti z medsebojnim proizvodnim sodelovanjem sorodnih podjetij, za

kar je bilo v minulem razdobju premalo skupnih prizadevanj. Le v trgovini je bil dosežen uspeh z združevanjem.

Po osnutku načrta za leto 1963 se bo narodni dohodek na prebivalca povečal od 338 tisoč v minulem letu na 353 tisoč, celotni narodni dohodek pa se bo dvignil za 14 odstotkov in bo znašal 9 milijard in 428 milijonov dinarjev. Investicijska vlaganja v leto 1963 bodo zagotovila nadaljnji porast proizvodnje in storilnosti, povečanje izvoza in zboljšanje družbenega standarda. Osnutek plana predvideva največja vlaganja v gostinstvo, kmetijstvo, lesno industrijo in v trgovino.

Najvažnejša vloga pri izvrševanju plana bo seveda sponela na kolektivih, ki bodo morali povečati delovno storilnost s pomočjo širše uporabe modernih tehničnih sredstev in z zboljšanjem organizacije in proizvodnji; dalje bo treba izboljševati notranji sistem delitve dohodka in odločno odstranjevati nesorazmerja v prejemkih.

Nadaljevanje
na 2. strani 3

Posebna turistična atrakcija je te dni vožnja z avtomobilom po zaledenem Blejskem jezeru. Preteklo nedeljo se je jezero spremenilo v pravi ples avtomobilov na ledu. Brez pretiravanja lahko zapišemo, da je bilo na površini — brez prometnih znakov okoli 200 avtomobilov

TE DNI PO SVETU

STAVKA FRANCOSKIH RUDARJEV

Skoraj v vseh francoskih rudnikih je delo popolnoma ustavljeno. V rudarskih bazenih so koncentrirane orožniške in policijske enote. Odlok o mobilizaciji rudarjev je ostal brez moči kljub temu, da predvideva kazni do leto dni zapora in prepoved izvrševanja rudarskega poklica za rudarje, ki ne opravljajo dela.

UMIRITEV V PERUJU

V Peruju so izgnali desničarskega šefa perujske vojske junte generala Godoya, ker se je zoperstavil novim volitvam za predsednika republike. Novi šef junte je Nicolas Lindley, ki obljublja predsedniške volitve za 9. junij letos. V glavnem mestu Lima vlada popoln mir.

UPOR V JUŽNEM KASAJU

Novinarske agencije poročajo, da so čete osrednje kongoške vlade zatirale upor plemena Baluba. Funkcionarji OZN ocenjujejo upor kot taktično proticentralni kongoški vladi. Sodijo, da tvorijo jedro uporniške akcije pobegli pristaji Kalondžija.

MEHIŠKI PREDSEDNIK V JUGOSLAVIJI

Od 29. marca do 1. aprila bo v naši državi na uradnem obisku predsednik združenih držav Mehike Adolfo Lopez Mateos.

NOVA STRUGA VISOCICE

Ce v treh ali štirih dneh ne bo mogoče ustaviti naraščanja jezera na zasuti reki Visoci, bodo začeli kopati novo strugo na levi strani, kjer je zemljišče stabilno. Ogroženih je še več vasi. Čez sam jez, ki je 15 metrov nad gladino novega jezera, bodo pripadniki JLA kopali kanal.

ZEMELJSKI PLAZ

Pred dnevi se je 500 km jugozahodno od glavnega mesta Perua Lima sprožil zemeljski plaz in zasul okoli 300 ljudi.

ZASTOJ V PROMETU NA FINSKEM

Finski železničarji in poštari že več dni stavkajo in je zato država že več dni skoraj popolnoma odrezana od sveta.

Počastitev Dneva žena

KRANJ — Družbeno-politične organizacije občine Kranj prirejajo v počastitev 8. marca — dneva žena slavnostno akademijo. Akademija bo v četrtek, 7. marca, ob 20. uri v dvorani kina Center.

Bogat spored prireditve so pripravili novoustanovljeni simfonični orkester Kranj, združena moška pevška zborova Stražišče-Duplje in mešani pevski zbor gimnazije Kranj s svojimi dirigenti Bogomilom Klobučarjem, Edom Ošabnikom in Jankom Pribošičem. Na slavnostni akademiji bodo sodelovali tudi recitatorji Anka Cigoj, Jože Kovačič in Bojan Plisk.

»Osrednja proslava in akademija v počastitev 8. marca — dneva žena bo v četrtek, 7. marca 1963 ob 20. uri v dvorani kina Center Kranj. Prosimo vse občane, da se akademije v čim večjem številu udeležijo.

Predsedstvo stalne konf. za družb. akt. žena in družbeno-politične organizacije Kranja»

Vsem gorenjskim ženam, posebno pa svojim najbližjim znankam, čestitajo za njihov praznik — 8. marec — in jim želijo v priložnem delu še mnogo uspehov gorenjski fantje, ki služijo vojski rok v Vranju: Franc Papler, VP 2406/2, Janez Potočnik, VP 2406/3, Ljode Gašpin, VP 2406/3, Pavle Ravnikar, VP 2406/4, Jože Jolce, VP 2406/7 in Janez Rihtaršič, VP 2406/8.

Vreme

VREMENSKA SLIKA

Področje visokega zračnega pritiska se še vedno zadržuje nad pretežnim delom evropskega kontinenta. Ob severnih vetrovih so priče nad naše kraje dotekati toplejše zračne gmote, ki bodo v prihodnjih dneh vplivale tudi na vreme pri nas.

NAPOVED VREMENA ZA SREDO IN PRIHODNJE DNI

Danes bo pretežno jasno vreme. Najnižje nočne temperature se bodo gibale med -5 in -10 stopinj, v Primorju nekoliko nad 0. Čez dan se bo živo srebro v notranjosti povzpelo na 6 stopinj, v Primorju pa do 15.

Izgledi vremena za prihodnje dni: Še naprej lepo in toplo vreme.

SNEŽNE RAZMERE V TOREK OB 7:

Kredarica — 9, 260 cm; Žičnica Kravac — 6, 190 cm; Velika planina — 3, 275 cm; Vršič — 5, 220 cm; Tamar — 9, 200 cm; dom Planica — 10, 140 cm; Kranjska gora — 8, 95 cm; žičnica Vitranc — 11, 80 cm — vrh 220 cm; Bohinj — 11, 90 cm; Lesce — 8, 40 cm; Jezersko — 7, 70 cm; dom na Joštu — 3, 70 cm; Ljubljana — 10, 23 cm.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Kljub trdnemu prepričanju, da so južnoameriške politične razmere za evropske predstave marsikaj tako zapletene, da jim nikoli ni mogoče priti do dna, če ne poznamo latinskoameriške vročevrstnosti in včasih prav smešnih političnih razvad, nam na južnoameriški politični borzi neprestano nudijo državne prevrate in vojaške udare. Odlično besedo pri tem igra naglica. Konec prejšnjega tedna je izbil spor med člani vojaške junte v Peruju.

Desetletje prebujanja Južne Amerike se je začelo že nekaj let prej, preden so nazadnjaške sile v posameznih državah latinskega sveta spoznale, da se kolo zgodovine naglo vrtil naprej. Večina latinskoameriških vlad in diktatorskih režimov vedno bolj spoznava, da stoji pravzaprav na steklenih nogah, ki se ob majhnem sunku prav lahko zlomijo. V nekaterih državah skušajo razvoj naprej s silo zadrževati in Peru sodi med države, kjer se napredno gibanje zavira s politično in vojaško coko. Še do nedavnega so raziskovalci južnoameriških vladavin trdili, da so v Peruju in Paragvaju konservirali južnoameriško oligarhijo. Toda tudi med konservami vojaške

cijsko in vojaško coko. Še do nedavnega so raziskovalci južnoameriških vladavin trdili, da so v Peruju in Paragvaju konservirali južnoameriško oligarhijo. Toda tudi med konservami vojaške

Generali na rešet

in polfevdalne oligarhije so bakterije časa napravile težek razkroj. Naprednim težnjam v Peruju so se ostanli starega postavili po robu s tem, da držijo pod crožjem močno vojsko. Politično in gospodarsko pa se je ta industrijsko nerazvita in kmetij-

sko zaostala država, kjer se več kot tri četrtine prebivalstva ukvarja s poljedelstvom in gojitvijo bombaža, navezala na ZDA. V Peruju je zaradi slabe splošne razvitosti vojska do se-

daj uspevala držati vajeti v svojih rokah. Vlada je množice zavaljala z ozemeljskimi zahtevami do sosednje države Čila in Ekvadorja. Vojska igra v političnem življenju Peruja glavno vlogo. Kako močno se sedanja vojaška junta upira na vojsko, pove že dejstvo, da imajo v Pe-

ruju fantje menda najdaljši rok vojaške službe na svetu. Za posamezne veje, kot rečimo nacionalna garda, velja dvajsetletni službeni rok. Vojska je odlično opremljena, zlasti vojno letalstvo in pehota. Močna armada nima nobenega drugega namena, kot da skrbi za notranji red v državi.

V primerjavi z evropskimi političnimi pojavi je politično življenje v Peruju skoraj popolnoma nezoblikovano. O vsem v državi odloča tri do štiričlanska vojaška junta, ki je orodje tujih družb in političnih vplivov. Od leta 1955 v Peruju ni bilo predsedniških volitev. Na mesto volitev so se na čelu državne oblasti zamenjavali generali, ki so počasi postajali neomejeni vladarji.

Ob koncu tedna so trije izmed štirih članov vojske junte Peruja zahtevali od generala Pereza Godoya ostavko, ki jo je pod pritiskom dejanske nekaj ur pozneje tudi podal. Razkol v vojni junti je nastal zaradi razlik-

nih političnih teženj. Dosedanje ga vodja generala Pereza Godoya so preslepili, tako da je general Nicolas Lindley, ki je držal položaj ministra vojske pod ostavko in zagrozil, da se bo vojska vmešala, če se general ne odreče svojega članstva v vojaški junti. Kmalu nato, ko je general Perez Godoya zapustil predsedniško palačo, se je v njo vseli vojni minister general Nicolas Lindley s svojimi pomočniki in se odločil za voditelja vojske junte. Po nekaterih sodbah je nesporazum v vojaški junti nastal, ker se je dosednji vodja nagibal k vzpostavitvi osebne vladavine in nameraval vreči vojaško junte. Ni izključeno, da je do nastopitja prišlo zaradi razpisa volitev, ki jih v Peruju že več let ni bilo.

Na oblasti so po krizi vojske junte ostale vodilne osebnosti vojske, ki bodo verjetno vodile še bolj desničarsko politiko kot so jo do sedaj.

Zdravko Tomaž

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Seja ObLO Jesenice

Zadržki glede združevanja

JESENICE, 5. marca — Danes popoldne sta na Jesenicah zasedala občinski zbor in zbor proizvajalcev ObLO Jesenice. Poročilo sodnika za prekrške o prekrških in upravnem kaznovanju v lanskem letu sta sprejela soglasno, ker je poročilo odraz pozitivnega delovanja omenjenega organa.

Osnovna točka zasedanja je bila razprava o pripojitvi podjetja Autoservis iz Jesenice k podjetju Ljubljana-Transport iz Ljubljane. Člani obeh zborov so zahtevali pojasnil za pripojitev, izrazili bojazn, da bodo postopoma pripojili k izven jeseniškemu podjetju še več manjših jeseniških podjetij in privedem grajali razpravo o pripojitvi, ko je sploštev v bistvu že izvedena. Predlog sveta za in-

dustrijo in obrt o spojitvi obeh podjetij ni bil izglasovan.

Soglasno pa sta oba zbora potrdila izdajo garandjske izjave za najem posojila za menjalnice tuje denarja za turistično društvo

v Kranjski gori za tekoče leto v višini 150 milijonov dinarjev.

V nadaljevanju so razpravljali o zemljiških zadevah ter potrdili nekaj personalnih imenovanj in razrešitev.

V pripravi na »Planico 63«

Za boljše preskrbo obiskovalcev

(Strogo zaupno
za trgovce
in gostince!)

Med skupinami in službami, ki so prevzele posamezne dele priprav za največje mednarodno športno prireditev pri nas - PLANICO 63 zavzema pomembno mesto tudi higienska služba. Njena skrb je osredotočena na gostišča, trgovine, obrate za proizvodnjo živil in druge objekte, ki bodo vključeni v preskrbo več deset tisoč obiskovalcev Planice. Priprave za higiensko neoporečnost preskrbe z živili zahteva tako predvideno visoko število obiskovalcev kot tudi to, da bodo olajšave na mejah v dneh prireditve privabile v Zgornjesavsko dolino številne tujce.

Na več posvetovanjih je bilo delo higienske službe razdeljeno po dejavnostih in časovno, v katerem bo opravljeno. Potekalo bo, delno pa tudi že poteka, v tesnem sodelovanju med zavodom za zdravstveno varstvo Kranj in občinskimi

sanitarnimi inšpekcijami. Zaradi lokacije prireditve pridejo v poštev predvsem sanitarne inšpekcije občin Kranj, Radovljica in Jesenice, ki kažejo za to delo dovolj razumevanja.

Skupine zavoda za zdravstveno varstvo bodo v prihodnjih dneh opravile preglede in odvzele brise na čistoto v vseh prizadetih obratih, ki imajo opravka z živili. Dobljeni izvidi bodo služili sanitarnim inšpekcijam kot opozorilo, kateremu obratu naj posvetijo več pozornosti. Komisije, ki jih bodo sestavljali po en veterinar, sanitarni inšpektor in tržnji inšpektor, bodo po potrebi obrate pregledale tudi po trikrat. Datumi teh (za marsikoga verjetno nezaželenih) obiskov so že določeni, vendar jih ne želijo izdati, saj bi šli s tem gostincem in trgovcem kar malo preveč na roko.

V dneh prireditve bodo v ustreznih krajih in na prireditvenem prostoru klorirali vodo, vsa podjetja, ki bodo imela svoje stojnice, bodo morala poskrbeti za rezervo vode. Okrepljena bo tudi zdravniška služba, poseben štab pa bo usklajeval ukrepe za zdravstveno varnost tekmovalcev in gledavcev. — S.

Nezadostno nadomestilo

za prodajo kruha

V sestavku o problemih naših trgovcev smo pomotoma navedli, da krankska Pekarna trgovskemu podjetju »Živila« ne daje rabata za prodajo kruha. V resnici gre za to, da sedanji popust pri nabavi cenil kruha ne ustreza stroškom prodaje in tako praktično ničesar ne pomeni. Trditve naj ilustriramo z nekaterimi podatki.

Podjetje »Živila« ima pri nakupu kruha v pekarni 4 odstotke popusta. V preteklem mesecu so prodali za 5 milijonov 890 tisoč dinarjev kruha in za to iztržili 235 tisoč dinarjev več, kot so odvedli za kruh. Stroški za papir za zavijanje kruha, ki je obvezno od decembra preteklega leta naprej, so znašali 146 tisoč dinarjev, prevoz v poslovalnici v Mavčiče in v Zg. Besnico (za kruh, ki ga prodajo v teh dveh poslovalnicah zaradi lastnega prevoza do bilo 8-odstotni rabat pa je stal 40 tisoč dinarjev. Tako je ostalo za usluge prodaje le 49 tisoč dinarjev ali 0,84 odstotkov prodajne cene. Ker včasih ni mogoče točno predvideti potrebne količine in posebno črn kruh ostane, ga prodajo po polovični ceni za živinsko krmo, po čemer pa za stroške prodaje ničesar več ne ostane. Tako je razumljivo, da se prodajalne branjio prodaje kruha (prodajajo ga v okoli 20 poslovalnicah).

Med obema podjetjema je bilo že več razgovorov o tem, kako bi uredili plačevanje prodaje. Podjetje »Živila« meni, da bi vsaj za silo lahko krilo svoje stroške, če bi dobilo 6-odstotni popust in če bi jim Pekarna dovažala kruh prav v vse poslovalnice. — S.

Letni obračun

SKOFJA LOKA — Pretekli četrtek je bil v Skofji Loki plenum občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev. Delegati so razpravljali o delu društev v preteklem letu — nerealni plan za delo v tem letu so oprli na povečanje dotacije občinskega ljudskega odbora. Ker bo leta verjetno še manjša od lanske, se bodo morala društva lotiti dejavnosti, ki jim bo zagotovila dotok finančnih sredstev iz drugih virov. Izvolili so nov sekretariat, ki ga bo v naslednjih dveh letih vodil Zdenko Furlan. (Več o tem bomo poročali v prihodnji številki.)

Pred zahtevnimi nalogami

PODBREZJE — Pred kratkim je bila v prosvetnem domu v Podbrezju redna seja sveta krajevnih skupnosti. Pregledali so uspehe dela skupnosti v minulem letu in ugotovili, da je bilo delo dokaj plodno, predvsem na komunalnem področju. Uredili so kanalizacijo, obnovili oporni zid, ki se je porušil pri prosvetnem domu in opravili še druga manjša dela, v skupni vrednosti več kot 1.300.000 din. Polovico so vaščani sami prispevali (predvsem s prostovoljnimi deli).

Za letošnje leto pa jih čaka še več dela, zlasti na komunalnem področju (ceste, javna razsvetljava, prostor za parkiranje avtomobilov in drugo). Sklenili so, da bodo na zboru volivcev prihodnje soboto, 9. marca, razpravljali tudi o tem, da bi se v delo za izboljšanje naprav vključili vsi vaščani, zakaj skupnost tudi letos ne bi imela dovolj sredstev za kritje vseh stroškov. — R.

Nadaljevanje s 1. strani

1. Nadaljnji boj za večjo proizvodnost

lani nižji, predvsem v zasebnem sektorju.

OSNOVNO NACELO NAJ BO TOREJ TUDI LETOS BOJ ZA VEČJO PRODUKTIVNOST. V zvezi s tem naj bi storili tako agrotehniške ukrepe kakor tudi posamezne ekonomsko-politične ukrepe. V družbeno proizvodnjo naj bi vključevali čimveč obdelovalne zemlje in tako zagotovili na teh površinah večje donose. Občina in kmetijske gospodarske organizacije naj bi zagotovile relativno zadosti sredstev za odkup zemlje. Kot regulator pri pridobivanju zemlje za družbeno potrebo naj bi služila tudi ustrezna davčna politika. Ta naj bi namreč zemljišča diferencirala v posamezna interesna območja. S podobno politiko so gorenjski občinski ljudski odbori že začeli in sedaj kaže, da jo bodo prevzele tudi ostale občine v okraju.

Kot pomemben činitelj za večjo kmetijsko proizvodnjo naj omenimo še nadalje razvijanje in utrjevanje pogodbenega sodelovanja. To naj se krepi kvantitativno in kvalitativno. — I. P.

2. Načrtno reševanje socialnih problemov

daž delata v centru, pridružila se dva socialna delavca, se bodo začeli ukvarjati tudi z vprašanji mladoletnih prestopnikov, z njihovo oddajo v razne zavode, z vprašanji razmer, v katerih mladoletniki živijo in s podobnim. Večkrat je na primer treba pomagati mladoletnikom, ki jih zaradi raznih prestopkov vržejo iz šole, kar je še posebno pogosto pri vajencih. Prav pred kratkim so posredovali v primeru vajenca, ki so ga zaradi slabih šolskih ocen odstranili iz podjetja. Center je pregledal razmere, v katerih fant živi in ugotovili, da so izredno težke, s tem pa, ko je ostal brez učnega mesta, je bil njegov nadaljnji razvoj zelo ogrožen. Ko je podjetje spoznalo vzroke, ki so plivali na slab uspeh, je vajenca ponovno sprejelo.

Sodelovanje s podjetji bo v takih in podobnih primerih edino zagotovilo za popoln uspeh prizadevanj kolektiva centra, zato nameravajo v soglasju s podjetji v njih usposobiti laične socialne delavce, ki bi bili pripravljeni delati na področju socialne problematike. V podjetjih, ki socialne delavce že imajo, pa bodo poglobili sodelovanje in uskladili programe dela. Prav tako so pomembni stiki s šolami, krajevnimi skupnostmi, zdravstvenimi zavodi in ostalimi službami, ki tako ali drugače posegajo tudi v socialno problematiko. Šele tako bo mogoče preprečiti stihijsko socialno dejavnost v komuni, ki je doslej prevladovala, ker upravni organi zaradi pomanjkanja kadra in preobremenjenosti z administrativnim delom načrtnega, predvsem preventivnega dela, niso zmogli. — M. S.

3. Potrebni bodo skupni napor

Pri negospodarskih investicijah bodo sredstva vlagali predvsem v stanovanjsko in komunalno izgradnjo. Oborniki z Bleda so izrekli tudi zahtevo, naj bi že letošnji začeli z gradnjo šole na Bledu. Vse pa kaže, da kljub potrebi in prizadevanju ljudskega odbora za ta namen še ne bo sredstev, pač pa bodo iz sredstev sklada za šolstvo letos dogradili šolo v Gorjah, in pripravili načrta za

šoli v Radovljici in Bohinjski Bistrici.

V nadaljevanju seje so odborniki sprejeli spremembo odloka o dopolnilnem proračunskem pripevku, ki določa novo razmerje v delitvi: od 15 odstotkov bo namenjeno 10 odstotkov za občinski proračun (doslej 8 odstotkov), 5 odstotkov pa skladu za šolstvo (prej 7 odstotkov). Takšno spremembo so narekovala tudi ne potrebe pri iskanju virov za sredstva proračuna. Zbora sta imenovala še nove člane šolskih odborov, dalje upravni odbor občinskega investicijskega sklada in sprejela predlog odloka o ustanovitvi medobčinskega javnega pravobranilstva. Razpravljala sta tudi o kadrovskih problemih blejske lekarne in izdala ustrezne odločbe o imenovanjih. — J. B.

NESREČE

TRČENJE ZARADI OZKE IN POLEDENELE CESTE

V nedeljo sta na cesti II. reda Rateče-Planica, v naselju Planica, trčila osebni avtomobil 100-135, ki ga je upravljal avstrijski državljani Alojz Koren in osebni avtomobil LJ 15-98 (voznik inž. Aljoša Pelan). Koren je prispel proti Planici, nasproti pa mu je pripeljal Pelan in zaradi ozke in poledenele ceste trčil vanj. Pri trčenju sta se Koren in njegova žena Marija lažje telesno poškodovala, na obeh vozilih pa je ocenjena škoda na 250.000 dinarjev.

Z MOTORNIM KOLESOM V ZENSKI

V nedeljo ob 13.05 se je na cesti I. reda v Medvodah zaletel Stane Bizjak z motornim kolesom KR 10-521 v pešakinji Marijo Koželj in Ivico Marolt. Bizjak je prispel iz smeri Kranj in je zaradi osebne avtomobila, ki je zaviral v levo privozil s prednjim delom vozila že na levo polovico cestišča, pričel močno zavirati. Pri tem ga je zaneslo v desno stran in počil Maroltovo (lažje telesne poškodbe), Koželjevo pa je le opazil in ji razgalil plašč. Na motornem kolesu je za tri tisoč na plačtu pa za 20.000 dinarjev škoda.

TRJE AVTOMOBILI NA KUPU

V Mostah pri Zirovnici ob 17.40 je osebni avtomobil LJ 159-169 (dr. Ivo Valič) trčil v osebni avtomobil KR 59-10 (voznik Andrej Jakopič) vanj pa še osebni avtomobil KR 10-38 (voznik Ivan Kosirnik). Jakopič je vozil iz Lesca proti Jesenicam. Na zelo ozki in poledeni cesti se je pred ostrim ovinkom ustavil, kr je iz nasprotni smeri privozilo drugo motorno vozilo. Za njim je privozil Valič in zaradi poledice trčil vanj, za tem pa je pripeljal še Kosirnik in zaradi istega vzroka trčil v zadnji del Valičevega vozila. Na vozilih je ocenjena škoda na približno 120.000 dinarjev.

MED VOZNO ZASPAL

V ponedeljek ob 2.30 se je na cesti I. reda med kamnom 836 in 839 v vasi Naklo zaletel osebni avtomobil KR 23-95 (voznik dr. Branko Stangl) v obcestni ameriški nato pa še v prometni znak »križišče s stransko cesto«. Do te nesreče, ki je terjala za okoli 200 tisoč dinarjev škoda je prišlo, ker je voznik med vožnjo zaspa.

Tečaj za turistične delavce

BLEJ — Turistična direkcija je z delavsko univerzo za tečaj turističnih in gostinskih delavcev že sestavila dokončen spored predavanja in poskrbela za predavatelja. Tudi prijave zanj so zelo številne in kaže, da bo obisk dober.

Razen s splošnimi pojmi o turizmu bodo na tečaju seznanili slušatelje s turizmom v svetu, poglobili pa ga bodo z geografskimi, arheološkimi, zgodovinskimi in umetnostnimi temami. Predvsem pa se bo obravnavala snov ome-

RADOVLJIŠKA KOMUNA

jevala, na Bledu, z okolico in na ostalo Gorenjsko.

Tečaj je namenjen pravzaprav vsem, ki imajo stalno ali pa v sezonah kakorkoli opravka z domačimi in tujimi gosti. Zajeti namenjajo čim širši krog obiskovalcev.

Stroške za tečaj je prevzelo turistično društvo in bo za vse obiskovalce brezplačen. Začet se bo jutri, 7. marca; vsa predavanja pa se bodo zvrstila v treh tednih po triletnem tedensko. — J. B.

Priznavalnine bodo višje

RADOVLJICA — V minulem letu so organizacije Združenja borcev radovljiske občine dovolj poskrbele za izobraževanje članov ZB. Nad sto članov si je z dopolnilnim izobraževanjem pridobilo srednjo, nekaj pa tudi visoko izobrazbo. Kljub veliki skrbi pa je še vedno ostalo 78 takih članov, ki z avtoriziranih prejemkov na delovnih mestih prejemale dodatek v plači.

V letu 1962 je 15 družin članov ZB dobilo nova stanovanja (nekaterim pa so stanovanja dodelila tudi podjetja). Se vedno pa je ostalo 25 takih primerov, ki bi jih bilo potrebno rešiti čimprej. To so največ ljudje, zaposleni v manjših podjetjih ali ustanovah pa tudi izven občine. Občinski ljudski odbor je s posredovanjem Združenja borcev dodelil članom organizacije v minulem letu 16 milijonov dinarjev posojila za gradnjo.

Posebna komisija občinskega odbora ZB je v minulem letu rešila več kot dvesto prošenj za priznanje posebne delovne dobe. Vprašanje priznavalnine so v radovljiski občini uspešno reševali že v minulem letu. Z novim odlokom, ki ga je sprejel občinski ljudski odbor, pa bo to zadevo mogoče reševati še bolj učinkovito, pri tem pa se bodo povišala tudi denarna sredstva za priznavalnine. Lani so izdali po odloku o priznavalninah nad dva in pol milijona dinarjev, letos pa je predvidenih v ta namen 7 milijonov dinarjev. — J. B.

Vsem ženam s področja Podnart
čestitamo k dnevu žena
8. marcu

Krajevni odbor SZDL Podnart

Preteklo soboto zvečer je tovarniški komite ZMS Iekra Kranj priredil v dvorani delavskega samoupravljanja že drugi TRIBUNO MLADIH. Tokrat so se mladi proizvajalci pogovorili o proizvodnji v januarju in februarju, o pomenu praznika dneva žena, kot gost pa jim je dirigent plesnega orkestra RTV Ljubljana Bojan Adamič pripovedoval o razvoju glasbe

Naš razgovor ob praznovanju dneva žena

„Omogočimo ženam strokovno usposabljanje“

— nam je v razgovoru dejala Marija Stare z Blede

Ustavil sem se v osnovni šoli na Bledu. »Bi lahko govoril s tovariščico Marijo Staretovo?« — Za tisto dobo dne je že zaključila s poukom.

Obiskal sem jo na domu. Imela je že predpasnik, prav tako pa je bil oblečen tudi njen sin Uroš; oba sta hitela pripravljati s skupnimi močmi kosilo. Odmerjen jima je bil kratek čas, zakaj popoldne bo treba spet iti v šolo. In potem še nepričakovani obisk. Kljub temu pa je bilo še nekaj časa za prijeten razgovor s tovariščico Marijo Staretovo, ki je tudi podpredsednica konference za družbeno aktivnost žena v radovljiski občini.

S kakšnimi problemi se predvsem ukvarjate žene v radovljiski občini?

Preden je začela z odgovorom, je rekla sinu: »Dobro bi bilo, če bi nam skuhal kavo. Uroš se je z veseljem lotil dela in skuhal takšno kavo, s kakršno bi vam težko postregli tudi v najboljši restavraciji. — Potem pa je tovariščica Marija nadaljevala:

»V zadnjem času se konferenca le poredke sestaja, prej pa je bila zelo aktivna. Najpomembnejši problemi, s katerimi se ukvarjamo žene v radovljiski občini so: zaposlovanje, vzgojno - varstvena vprašanja, servisi in družbena prehrana, predvsem pa možnosti za strokovno usposabljanje žena. Servisov v naši ob-

čini skoraj nimamo, obratov za družbeno prehrano pa sploh ne. Vse razprave glede tega se vedno zataknjejo zaradi pomanjkanja denarja. Kljub temu pa je za boljše življenjske pogoje žena aktualnejše vprašanje strokovnega izobraževanja. Mislim, da je pri zaposlovanju največ problemov prav zaradi premajhne strokovnosti žena. In če so že zaposlene, v večini opravljajo delo na takšnih delovnih mestih, ki ne zagotavljajo večjih osebnih dohodkov. Takšna ugotovitev pa ima za posledico več neprijetnosti. Zaposlene žene, vsaj v mnogih primerih, ki so tudi matere, nimajo sredstev, da bi med delovnim časom svoje otroke lahko dale v vzgojno-varstvene ustanove, po končanem delu se morajo najprej lotiti gospodinjstva — da bi šle z družino na kosilo ali večerjo v gostilnico, ne morejo niti pomisliti. Bržkone je razumljivo, da moramo v prihodnje ženam omogočiti predvsem strokovno usposabljanje, s čimer bomo rešili prenekatere vprašanja.

Znano je, da je med Blejci družbeno življenje dokaj slabo razvito. Kaj menite, kje so vzroki za takšno stanje?

»Pustimo ob strani moj poklic (Marija Stare je učiteljica; op. pisca.) toda lahko trdim, da so marsičesa krivi delovni pogoji, v katerih dela naša osnovna šola. Čeprav se že nekaj let ukvarjamo z

vprašanjem gradnje nove šole, bo vendar zadeva tudi letos ostala zaradi pomanjkanja denarja takšna, kot je. Ker nimamo na voljo dovolj prostorov in je šola razkropljena pod štirimi strehami, na šoli sploh ni prave izvenšolske dejavnosti. Zadovoljiti ne moremo niti obveznega pouka. In če najmlajšim ne moremo dati v osnovni šoli vsaj osnov za družabno dejavnost, potem je seveda tudi ne moremo pričakovati, ko otroci odrastejo. Posledice glede tega so na Bledu že dlje močno občutne, vsako odlašanje pa nam še bolj škoduje. Izohod je seveda samo v gradnji nove šole.

Ker ste učiteljica, se prav gotovo iz dneva v dan srečujete z različnimi družinskimi problemi, ki kvarno vplivajo na razvoj otrok. Ali imate kakšen predlog, kako bi lahko vsaj v nekaterih primerih pomagali otrokom, ki jih starši zanemarjajo.

»Najpogostejši so precej težavni problemi glede otrok staršev, ki so se razvezali. Dogodi se, da oče zapusti družino iz takšnega ali drugačnega vzroka (alkohol, postopstvo, razuzdanost in podobno), skrb za otroke pa prepusti osamljeni materi. Skromne socialne pomoči v takšnih primerih situacije ne rešujejo. Trenutno pa nimamo nobenih predpisov, s katerimi bi očeta lahko prisilili, da bi moral delati in tako skrbeti za otro-

ke. Kako bi morali urediti zadevo, je torej jasno. V mnogih primerih bi lahko obvarovali ženo — mater prevelikih skrbi zvezanlih z nadčloveškimi

napori, otrokom pa bi zagotovili tudi pogoje, v katerih bi imeli normalen razvoj, predvsem pa prepotrebno vzgojo. — B. Fajon

Uroš z veseljem pomaga svoji mami tudi pri gospodinskih delih. Seveda je takšna pomoč učiteljici Mariji Staretovi dobrodošla, saj je za počitek med dopoldanskim in popoldanskim poukom največkrat le malo časa

Mladi delovnim kolektivom

Vse pogostejše razprave o statutih delovnih organizacij

Znano je, da se v večini delovnih organizacijah že temeljito ukvarjajo z izdelavami novih statutarov, vendar pa bi lahko trdili, da so glede tega verjetno najdlje v tržiški občini. V nekaterih podjetjih (Peko, tovarni kos in sprov, tovarni lepence), predvsem pa v BPT, kjer o osnutku novega statuta že dlje razpravljajo lahko vsi člani delovnega kolektiva, so se konkretni nalogi glede statutarov lotili že pred skoraj enim letom. Posebna komisija, ki je bila zaradi statutarov ustanovljena v okviru ObSS pa ugotavlja, da se priprave na nove statutte dokaj počasi odvijajo v manjših gospodarskih organizacijah, predvsem v obratnih in zavodih. Takšno stanje je predvsem posledica pomanjkanja sposobnih kadrov v manjših gospodarskih organizacijah. Bržkone bosta morala v teh primerih razen statutarne komisije pri

ObSS dati pomoč tudi klub gospodarsvenikov in DU.

Prav zaradi tega, ker je v tržiški občini stanje glede izdelave novih statutarov gospodarskih orga-

TRŽIŠKI VESTNIK

nizacij že dokaj razgibano in so v mnogih primerih vsaj okvirna predvidevanja jasna, je razumljivo, da so dokaj konkretno o novih statutih lahko razpravljali tudi mladi Tržičani na nedavni izredni občinski konferenci. Na osnovi takratnih sklepov pa je ObkZM izdelal že obširnejše priporočilo, ki naj bi ga delovne organizacije tudi upoštevale pri izdelavi svojih statutarov.

Mladi občani so predvsem postavili v ospredje mladega proizvajalca, ki doslej nima volilne pravice, če mi še izpolni 18 let. Zavzemajo se za to, da bi morali biti tudi mladi glede volilne pravice v delovnih kolektivih enakopravni starejšim. Predlog utemeljuje s tem, da je mladi proizvajalec povsem enakopraven starejšemu, kadar gre za probleme

delovnih uspehov in da prav zaradi tega tudi glede volilne pravice ne bi smelo biti razlik. Omenimo, naj še, da je predlog v skladu z osnutkom republiške oziroma zvezne ustave, ki prepisuje odločitev za mlade proizvajalce med 15 in 18 letom glede volilne pravice delovnim kolektivom.

lektivih. Glede tega bi morali nadalje obravnavati problem izobraževanja mladih v delovnih kolektivih. Glede tega bi morali novi statuti bolj določeno obravnavati zadevo, kot so jo doslej.

Množična sankaska prireditve

Tržičani v živahnih pripravah za letošnje največje tekmovanje delovnih kolektivov

Sankanje je že od nekdaj med Tržičani zelo priljubljen in množičen zimski šport, zato je razumljivo, da bo letos v organizaciji Tržičanov tudi največja sankaska prireditev. Čeprav je prireditev tekmovanja odbor za rekreacijo pri ObSS, vendar lahko trdimo, da gre za tekmovanje, pri katerem bo sodelovala velika večina prebivalcev pod Zelenico, kjer bo dejansko tudi tekmovanje.

Tudi tokrat gre za tradicionalno prireditev, ki pa bo prvič na Zelenici pri Tržiču. Ze tretjič se bodo zbrali na sankaski prireditvi

vi člani delovnih kolektivov iz vse Slovenije. Po dokaj strmi progi se bodo spuščali s tekmovalnimi in navadnimi sanmi, za pokale in plakete pa bodo tekmovali tako v konkurenci posameznikov ali dvosedov kot tudi moštev.

Prvi tekmovavci se bodo na sankaski progi na Zelenici zbrali na treningu že v petek, medtem ko bo pričetek III. tekmovanja delovnih kolektivov v sankanju v nedeljo, 10. marca, 8. uri. — Zapišemo naj še, da so avtobusni prevozi iz Tržiča do kraja tekmovanja zagotovljeni. — B.

»Vestnik ObLO« v novi obliki

● KRANJ — Pretekli teden je imel svet za občo upravo in notranje zadeve ObLO Kranj svojo redno sejo, na kateri so med drugim obravnavali in sklepali tudi o načinu nadaljnega izhajanja VESTNIKA

KRANJSKI GLAS

● OBCINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ, razrešili in imenovali pa so tudi nekatere člane uredniškega odbora lista.

Vestnik ObLO Kranj je pričel izhajati v letu 1961 enkrat mesečno, v nakladi 450 izvodov. Prejemali so ga vsi odborniki ljudskega odbora, organi upravljanja gospodarskih organizacij, sindikal-

ne podružnice, krajevne skupnosti, krajevne organizacije SZDL, občinski, upravni in družbenopolitični organi in vsi samostojni zavodi.

Na eni strani ugotovitev, da občinski ljudski odbor in drugi občinski organi pogosto razpravljajo in odločajo o pomembnih zadevah, o katerih občani in delovni kolektivi niso dovolj poučeni, na drugi strani pa hitri razvoj komunite ter težnja po temeljiti povezavi med občinskimi forumi in občani, vse to je privedlo svet do sklepa, naj začne Vestnik izhajati v časopisni obliki — kot priloga Glasu. Vestnik bodo torej prejimali vsi občani — naročniki Glasu brezplačno. Kako pa bodo Vestnik prejimali tisti, ki na Glas niso naročeni? Sprejet je bil sklep, da bodo Vestnik prejemale gospodinjstva. Le-teh pa je v občini 14.500. Menimo pa, da bi bila najboljša in najlažja rešitev, če bi se vsako gospodinjstvo naročilo na Glas. — R. E.

Ali že veste, da ...

...bo jutri sedma seja plenuma ZM Tržič. Mladi občani bodo razpravljali predvsem o nalogah organizacije ZMS pri izdelavi statutarov gospodarskih organizacij na osnovi zaključkov, ki so bili sprejeti na nedavni izredni občinski konferenci.

...bo danes ob 19.30 v okviru tržiške DU v Cankarjevem domu predaval Holandec ing. Schweitzer. Ob spremljavi številnih barvnih diapozitivov bo govoril o Holandiji, kakršno vidi domačin.

...bo jutri zvečer ob 19.30 v Cankarjevem domu slavnostna akademija v počastitev dneva žena.

...je imela preteklo soboto redni letni občni zbor sindikalna podružnica v tržiški tovarni lepence.

...so se preteklo nedeljo dopoldne zbrali na rednem letnem občnem zboru tudi člani TVD Partizan Krize.

Ni jim vseeno

NAKLO — Krajevna skupnost in družbene organizacije v Naklem so sklenile, da bodo letos z vsemi močmi nadaljevale akcijo za lepši videz vasi. Preteklo leto so v zvezi s tem že precej dosegli, vendar je dosti ostalo še za letos in tudi prihodnja leta. Gre jim za to, da bi za vas Naklo, ki stoji na tako prometnem kraju in v predmestju Kranja, preuredili v lep turistični kraj. Prek vasi gre že sedaj ves cestni promet, tako domač kot inozemski, zato jim ni vseeno, kakšen vtis odnesejo tujci o njihovem kraju.

Sklenili so, da bodo takoj dali izdelati ureditveni načrt, zakaj brez njega si ni mogoče zamisliti načrtne ureditve, predvsem zelenih površin. Ze sedaj pa bodo pričeli akcijo pri lastnikih hiš, da bi svoje zgradbe prepletkali, če je to potrebno, uredili dvorišča in vrtove, zasadili primerno cvetje in okrasili okna z gorenjskimi nagelnji. Odstranili bodo tudi hišo št. 44, ki so jo pričeli rušiti že lani. Pri tem bo pomagala tudi mladina. — R.

Zadovoljni s prireditvijo

VOKLO — Minulo nedeljo popoldne je v prosvetnem domu v Voklem dramska sekcija KUD iz Volesovega uprizorila Jurčičovo dramo v petih dejanjih »Domen«. Kljub lepemu vremenu je bila dvorana polna gledavcev. Gledavci so bili z nastopajočimi zelo zadovoljni, najbolj pa z igravcem, ki je nastopil v vlogi graščaka Sove — R.

BERITE GLAS

Iz naših kolektivov

Sredi največjih težav, pred dvema letoma, je kolektiv Loških tovarnih hladilnikov naredil tvegan in odločujoč korak — ustanovil je svoj ZAVOD ZA HLADILNO TEHNIKO. Šeja delavskega sveta, na kateri so o tem odločili (15. februarja 1961) je bila zelo živahna. Delavci so upravičeno spraševali, če ni to zadnji udarec podjetju. Njihova skladišča so se polnila z neprodanimi hladil-

glavnem pa bo njihovo delo pokazalo ekonomske uspehe šele letos in prihodnja leta. Zavod ima pogodbeni odnos s podjetjem. Samo opravljeno delo dobijo izplačano. Smer za delo temu zavodu pa daje kolektiv oziroma tržne potrebe. V svetu zavoda je namreč dve tretjini članov iz podjetja in samo tretjina iz zavoda. Tako ima podjetje kot plačnik in naročnik teh uslug polno be-

se specializirala v montaži elementov in dekončni izdelavi drugih izdelkov, ki jih je sedaj na vrsti kakih petdeset. Naj bo zasluga zavoda ali boljše komercialne službe v podjetju, res je, da so že od lani zmanjšali zaloge za 40 odstotkov. Narodni dohodek kolektiva so lani povečali za

okroglo 117 milijonov dinarjev v primerjavi s prejšnjim letom, letos pa predvidevajo ponovno povečanje za okroglo 310 milijonov dinarjev, tako da bi dosegli okroglo milijardo in 263 milijonov dinarjev, kar pa je pri 690 zaposlenih (po predlogu za letoš) že lep uspeh.

— K. M.

»Lastne licence« v Loških tovarnah hladilnikov

niki, upniki so trkali na vrata in banka je zapirala izplačila. Samo optimisti so še delali s polnim zaleto. In prav takrat so se domenili za ustanovitev ZAVODA, za nov velik izdarek. Samo lani je ta zavod porabil okroglo 148 milijonov dinarjev. Tam je zdaj zaposlenih 110 ljudi (v glavnem strokovnjakov), kar v primerjavi s kolektivom 650 zaposlenih pomeni veliko.

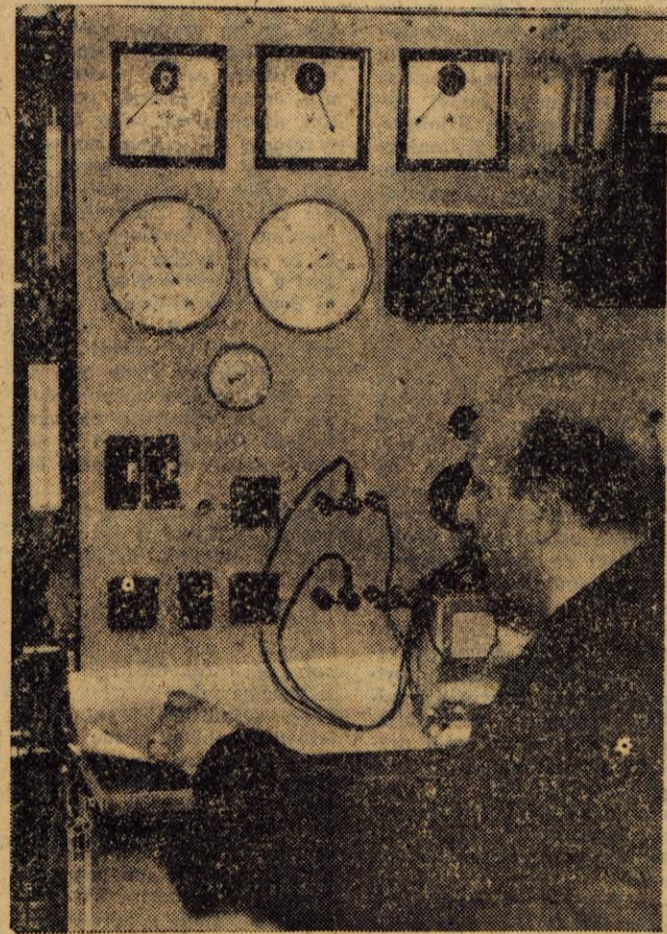
- In kako se zadeva obnese?
- Kakšne so izkušnje po dveh letih? Ali je bil ta kratni sklep delavskega sveta pravičen? Ali je zavod pomagal podjetju iz te žav?

Cepprav na žalost v podjetju nisem našel podatkov, ki bi to dokazovali, zakaj koristnost se bo lahko pokazala v daljšem obdobju, pa so vendar odločno trdili, da je tako. Zavod je prevzel razvojno službo in druge zahtevne strokovne posle ter zaoral ledino hladilne tehnike pri mas sploh. Seveda ne takoj v začetku. Strokovnjake so dobivali enega po enega oziroma so jih morali uvajati v to dejavnost. Sedaj ima Zavod razne oddelke. V

sedo. Člani zavoda pa, če se jim zdijo posamezni predlogi neprimerni, neizvedljivi, neekonomični, pa morajo to dokazati. Seveda bo zavod, kadar bodo njegove zmogljivosti prerasle potrebe LTH, lahko sprejela naročila tudi za druga podjetja in opravljal pionirsko vlogo v razvoju industrije hladilne opreme pri nas.

Sedaj, ko pravijo, raziskujejo, načrtujejo, izdelujejo ali preizkušajo in izpolnjujejo v zavodu približno 50 različnih izdelkov. Šele ko posamezni izdelek »steče« v prvi seriji, ko dobera izpolnijo in preizkusijo celotni potek proizvodnje od prvega do zadnjega delovnega mesta, šele takrat zavod opravi svoje in prepusti stvar podjetju. Tako, kot pravijo v zavodu, dajejo prave »lastne licence« svojemu podjetju.

V perspektivi pa predvidevajo, da bodo morali najti izhod v sodelovanju z drugimi podjetji. Njihove lastne proizvodne sposobnosti bodo preozke. Zato bi se osredotočili na proizvodnjo določenih elementov in manjšega števila izdelkov. Druga manjša podjetja pa bi

Večino strojev in naprav ter preciznih instrumentov ZAVODA so izdelali sami. Na sliki Stane Kranjc, eden izmed glavnih konstruktorjev ob njegovi merilni napravi

Pregledali bodo poslovanje hišnih svetov

Pretekli petek se je prvič sestala skupščina STANOVANJSKEGA SKLADA škofjeloške komune, ki jo sestavljajo predstavniki hišnih svetov, gospodarskih organizacij

LOŠKI DELAVEC

in krajevnih oziroma stanovanjskih skupnosti.

Potem ko so izvolili 6 članov v upravni odbor sklada (4 je imenoval ObLO) in predsednika Franca Stražarja so razpravljali o predlogu finančnega plana (440 milijonov), dalje o osnutkih: odloka o organizaciji in delu zbora stanovanjcev in hišnih svetov, odloka o hišnem redu in odloka o določitvi stroškov za tekoče vzdrževanje. Skupščina stanovanjskega sklada je med drugim imenovala tudi komisijo, ki bo pregledovala poslovanje posameznih hišnih svetov. Že letos bodo pregledali poslovanje nekaterih hišnih svetov (10 odst.). — St. S.

Z občnega zbora AMD

Vsi vozniki motornih vozil bi morali biti člani

JESENICE — V prisotnosti člana predsedstva Avto-moto zveze Slovenije generala Zokija, predstavnika republiškega odbora za varnost prometa in predstavnikov avto-moto društev s področja Gorenjske, je bil v soboto zvečer na Jesenicah letni občni zbor AMD Jesenice. Iz poročila predsednika ing. Arzenška je bilo razvidno, da je društvo doseglo kljub težavam lepe uspehe pri šolanju in izpopolnjevanju voznikov motornih vozil, vzgajanju vseh uporabnikov cest in nudenju servisne pomoči svojemu članstvu. Društvo je delovalo v raznih komisijah, katerih osrednja je bila šolska z avto-mo-

to šola. Na šoli je bilo prek 14.000 ur teoretičnega pouka in več kot 6.000 ur praktične vožnje za voznike amaterje (izšolanih je bilo 413 voznikov motornih vozil in okrog 900 mopedistov). Tudi ostale komisije so delovale uspešno.

Ker je včlanjenih v društvo le eno tretjino amaterskih voznikov, bo v prihodnje nujno treba težiti, da se včlanijo še preostali in skrbeti za njihovo nadaljnjo strokovno vzgojo. Registracijo osebnih vozil je društvo opravljalo v rekordnem času, želeli pa bi bilo, da bi mu bili spet poverjeni tudi tehnični pregledi. Društvo upa, da mu bo omogočeno, da bo nadzidalo prostore, to je garaže in delavnice, ki si jih je zgradilo za poslovanje metalurške industrijske šole, ker se je pripravljeno podrediti vsem zahtevam železarskega izobraževalnega centra glede vpliva na pouk. Občni zbor so dopolnili tudi številni domači in tuji razpravljavci. General Zokelj je poudaril, da na področju jeseni-

ške občine ne sme biti nobenega voznika-amaterja, ki ne bi bil član AMD, da mora društvo tesno sodelovati z vsemi organizacijami in vzporedno z razvojem prometa skrbeti tudi za stalno vzgajanje vseh uporabnikov cest. Predstavniki republiške komisije za varnost prometa, zastopnik Ljudske tehnike pa je govoril o sodelovanju z Ljudsko tehniko in o pripravi na IV. zlet LT ter o III. jugoslovanskih pionirskih igrah. Občni zbor je nakazal za prihodnje delo obilo smernic, za katere izvajanje bo moral poskrbeti novo izvoljeni upravni odbor. — U.

JESENIŠKI KOVINAR

Statut v 12.000 izvodih

JESENICE — Pretekli četrtek se je ponovno sešla občinska ustavna komisija, ki se je na tej seji v celoti premenovala v statutarno komisijo. Naloga komisije je naj bi bila predvsem, da organizira in spremlja s pomočjo družbeno-političnih organizacij na terenu razprave o osnutku občinskega statuta.

Prva širša razprava bo 12. marca v gledališču »Toneta Cufarja« za celotni politični aktiv občine. Vzpostavljeno s to naj bi se pričele razprave tudi po političnih aktivih na terenu, ki naj bi trajale do konca marca. To prvo fazo razprav o statutu bo komisija pripravila s pomočjo občinskega odbora SZDL, medtem ko bo druga faza za gospodarske organizacije, zavode in ustanove potekala prek komisij in Delavske univerze. Tako kot za politični aktiv bo organizirana tudi širša razprava samo za zdravstvo, prosveto, športna in kulturno-prosvetna društva ter ostale organizacije v občini.

Za pravočasno informiranje občanov bo natiskanih 12.000 izvodov osnutka statuta, ki ga bo prejela sleherni družina v komunih, vse delavske organizacije in samoupravni organi. — Z. A.

Več kot 600 poslušavcev

JESENICE — V ponedeljek večer je gostoval doma in v tujini poznani in priznani Slovenski okeet iz Ljubljane. Kako je ta najboljši zbor cenjen, dokazuje dejstvo, da je vstopnic že dan prej zmanjkalo in je bil prireditelj (Glasbena komisija) primorana prodati še blizu 200 stojšč. Spored, s katerim je žel okeet pred kratkim izredno priznanje v tujini, je navdušil tudi Jeseni-

Iz obeh dolin

»OD SFINGE NA MONT BLANC«

je naslov zanimivega predavanja, ki ga je imel večeraj v Godešiču član jugoslovanske himalajske odprave Ante Mahkota. Tako predavanje bo priredila škofjeloška Delavska univerza prihodnji teden tudi v Železnikih in na Češnjici.

PLENUM OBSS PRELO- ZEN

— Za jutri napovedani plenum občinskega sindikalnega sveta Škofja Loka, ki naj bi obravnaval »mesto socialne politike in izobraževanja v statutih delovnih organizacij«, je preložen zaradi tehničnih ovir. Plenum bo verjetno v drugi polovici tega meseca.

»SOLA ZA ŽIVLJENJE«

— Na osnovni šoli na Trati se je predvčerajšnjim začela »šola za življenje«. Zajela bo ciklus 12-14 predavanj, ki jih bodo imeli zdravniki, psihologi, pedagogi in družbeni delavci. Danes pa se je začela »šola za življenje« na škofjeloški osnovni šoli. Pričakovati pa je, da bodo »šole za življenje«

tudi v Železnikih, Poljanah. Prireja jih Delavska univerza skupno z občinskim odborom RK v Škofji Loki.

● **PRED IZPITI** — Pred kratkim se je v Škofji Loki končala večerna politična šola, ki je trajala skupno 48 ur. Za to šolo je bilo v začetku 60 prijavljenecv; k zaključnim izpitom, ki bodo 11., 13. in 15. marca, pa se je prijavilo 38 slušateljev. Izpizte bodo opravljali slušatelji pismeno (14) in ustno (24), po uspešno končanih izpitih pa bodo prejeli posebne diplome oziroma spričevala. Šola je bila namenjena članom osnovnih organizacij ZK, ZMS in članom sindikalnih podružnic.

● **HIGIENSKI MINIMUM** — Škofjeloška Delavska univerza je pred dnevi priredila tečaj za pridobitev predpisane znanja higienskega minimuma za delavce v živilski stroki in gostinskih delavce. V prvi izmeni se je tečaja (25 ur) udeležilo 40, v drugi, ki se je začela v ponedeljek, pa 30 udeležencev. Po končanem tečaju v Škofji Loki bo tak tečaj še v Gorenji vasi in Železnikih.

OBVESTILO

Zdravstveni dom Kranj obvešča matere, da bo cepljenje proti otroški paralizi, davici, tetanusu in oslovskemu kašlju za otroke rojene od 1.1. 1962 do 31.12. 1962.

Cepljeni bodo tudi starejši, ki do sedaj še niso bili cepljeni ali pa so bili nepopolno. S seboj prinesite žličko, vabilo in izkaznico o cepljenju ter 400 dinarjev za cepljenje proti otroški paralizi.

OTROŠKI DISPANZER KRANJ

11. marca 1963 od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure

OSNOVNA SOLA VELESOVO

12. marca 1963 ob 7.30

ZDRAVSTVENA POSTAJA CERKLJE

12. marca 1963 od 9. do 11. ure

OSNOVNA SOLA ZALOG

12. marca ob 13. uri

OTROŠKA POSVETOVALNICA SENCUR

12. marca 1963 ob 14.30

OSNOVNA SOLA VOKLO

12. marca 1963 ob 16. uri

OSNOVNA SOLA TRBOJE

12. marca 1963 ob 17. uri

KMETIJSKO POSESTVO HRASTJE

12. marca 1963 ob 18. uri

ZADRUŽNI DOM KOKRICA

13. marca 1963 ob 7.30

OSNOVNA SOLA PREDOSLJE

13. marca 1963 ob 9.30

ZADRUŽNI DOM VISOKO

13. marca 1963 ob 11.30

OSNOVNA SOLA KOKRA

13. marca 1963 ob 14. uri

ZDRAVSTVENNA POSTAJA JEZERSKO

13. marca 1963 ob 15. uri

ZDRAVSTVENNA POSTAJA PREDDVOR

13. marca 1963 ob 17. uri

OTROŠKI VRTEC GOLNIK

13. marca 1963 ob 18. uri

OSNOVNA SOLA TRSTENIK

14. marca 1963 ob 13. uri

OSNOVNA SOLA GORICE

14. marca 1963 ob 14. uri

OTROŠKA POSVETOVALNICA ZEJE

14. marca 1963 ob 15. uri

OSNOVNA SOLA PODBREZJE

14. marca 1963 ob 16. uri

ZADRUŽNI DOM NAKLO

14. marca 1963 ob 17. uri

OTROŠKA POSVETOVALNICA MAVCICE

15. marca 1963 ob 7.30

DRULOVKA št. 41 PRI FAJFARJU

15. marca 1963 ob 8.30

OSNOVNA SOLA PODBICA

15. marca 1963 ob 10. uri

GOSTILNA NEMILJE

15. marca 1963 ob 10.30

OSNOVNA SOLA BESNICA

15. marca 1963 ob 11. uri

SP. BESNICA 6, pri KORLNU

15. marca 1963 ob 11.30

OSNOVNA SOLA PSEVO

15. marca 1963 ob 13.30

OSNOVNA SOLA ZABNICA

15. marca 1963 ob 14.30

OTROŠKA POSVETOVALNICA STRAZISCE

15. marca 1963 od 15.30 do 18. ure

Obveščamo, da v OTROSKEM DISPANZERJU KRANJ ne bo ordinacije v torek, 12. marca, sredo, 13. marca in petek, 15. marca dopoldne, zaradi odsotnosti osebja, ki bo na ceplišču.

ZDRAVSTVENI DOM
KRANJ

Vabimo vse občane, da se udeležijo zborov volivcev v občini Radovljica, ki bodo v prihodnjih dneh, z naslednjim dnevnim redom:

1. Obravnava družbenega plana in proračuna občine Radovljica za leto 1963;
2. Imenovanje članov v šolske odbore.

Zbori volivcev bodo po naslednjem vrstnem redu:

V PETEK, 8. marca, ob 19.30:

- LJUBNO — v fizikurnem domu,
- PODNART — v domu AMD,
- KROPA — v sindikalnem domu,
- KAMNA GORICA — v mladinski dvorani.

V SOBOTO, 9. marca, ob 19.30:

- SREDNJA DOBRAVA — v združnem domu,
- KOPRIVNIK — v osnovni šoli
- STARA FUZINA — nad sirsarno
- SREDNJA VAS V BOH. — v prostorih krajevnega urada

V PONEDELJEK, 11. marca, ob 19.30:

- RADOVLJICA — v dvorani kina
- LESCE — v dvorani osnovne šole
- MOSNJE — v kulturnem domu
- BEGUNJE — v salonu pri Jožovcu
- BREZJE — v salonu Dobrče

V TOREK, 12. marca, ob 19.30:

- BLED — v domu družbenih organizacij
- RIBNO — v združnem domu
- ZGORNJE GORJE — v združnem domu
- SPODNJE GORJE — v domu Svobode

V SREDO, 13. marca, ob 19.30:

- LANČOVO — v združnem domu
- POLJE — v gostilni Pristavec
- NOMENJ — v osnovni šoli
- BOHINJSKA BELA — v mladinskem domu

V PETEK, 15. marca, 19.30:

- BOHINJSKA BISTRICA — v kulturnem domu

SOLA ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE

JESENICE — Z letošnjim šolskim letom je pričela s poukom »Sola za zdravstvene delavce«. Pri vpisu je bilo prigraslje kar za tri oddelke 1. razreda, iz tehničnih razlogov in predvsem zaradi začetnih težav pa so sprejeli le 35 absolventk osnovnih šol (20 iz jeseniške, 12 iz radovljiške in 3 iz kranjske občine). Šola ima zasilne prostore v zdravstvenem domu. Pouk (dnevno po 6 do 7 ur)

je v zasilni in dobesedno prenatrpani učilnici. Razen ravnateljice prof. Jazbinskove, poučuje na šoli še 11 honorarcev, med njimi tudi trije zdravniki. Iz razgovora z ravnateljico šole smo zvedeli, da traja učna doba 4 leta, da je bil učni uspeh ob letošnjem polletju zadovoljiv, čeprav izbor kandidatov ni bil najboljši. To je vsekakor zasluga predavateljskega zbora, ki je dobro izbran. Potrebe po zdravstvenih delavcih, v tem primeru po medicinskih se-

stah je tolika, da bi lahko odprli vsako leto nov razred. S prihodnjim šolskim letom bodo sprejeli spet 35 kandidat, ker se bo šola že v prvi polovici meseca marca preselila v jeseniško bolnišnico, v objekt, ki so ga letošnje zimo adaptirali. Preselitev v bolnišnico bo velikega pomena tudi zaradi možnosti izvedbe praktičnega pouka. Prve absolventke — medicinske sestre bo dala šola s šolskim letom 1965/66. U.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Modern (svetlo zelen) globok otroški voziček prodam. Kranj, Jelenčeva 9 694

Prodajam šiviljski šivalni stroj. Cerklje 46 695

Prodajam 3 prašičke od 30 do 40 kg težke. Brezovica 4, Kropa 696

Prodajam drobni krompir. Britof št. 52 697

Prodajam semenski krompir „Cvetnik“. Kranj, Skofjeloška 28 698

Prodajam srednje velik posnemalnik za mleko. Ljubno 76, Podnart 699

Prodajam 140 kg težkega prašiča ali zamenjam za brejo svinjo. Zalog 11, Cerklje 700

Prodajam 1.000 kg sena. 300 kg težkega bikca zamenjam za brejo kravo. Pangerštica 6, Golnik 701

Prodajam kravo s prvim teletom. Smlednik 58 702

Prodajam 1 ha borovega gozda. Naslov v oglasnem oddelku 703

Prodajam 2 telci in enega bika. Naslov v oglasnem oddelku 704

Prodajam 8 mesecev brejo kravo. Cerklje, Dobrava 10, Cerklje 705

Prodajam lepe 6 tednov stare prašičke. Ljubno 21, Podnart 706

Prodajam tehnično „Florenz Express“ 13392. Ogled vsak dan pri Maroltu, Planina 8 707

Prodajam 2.000 kg repe. Jože Kopic, Dvorje 44, Cerklje 708

Prodajam dobro ohranjen bel voziček „Tribuna“. Kranj, Starotova 14 709

Prodajam zlato za zobe, smrekove suhe deske 25 do 30 mm in dromeljne za kimpze in voziček. Naslov v oglasnem oddelku 710

Prodajam kravo, ki bo aprila telila. Česnjica 5, Podnart 711

Prodajam 2 ovci. Bašelj 16, Predgor 712

kupim

Kupim kravo dobro mlekarico, ki bo spomladi drugič telila. Prodajam rdeč čebulček. Tone Cimžar, Grad 52, Cerklje 713

Kupim napravo za hišni vodovod z enofaznim električnim motorjem.

torjem. Ponudbe z opisom oddati v oglasni oddelku 714

Kupim dvosedezni moped, Naslov v oglasnem oddelku 715

ostalo

Opozorjam prodajalce srečk, da pazijo pri vnovčenju blokov številka 171601 do 171650 V. kola državne loterije, ker so mi bile pri prodaji vzete izpred kioska. Kioski, Kranj, Maistrov trg 1 716

Kam na kratak izlet? K »Bohinju« na Milje, Odlična pižama, domača hrana, kmečki kruh. Parkirni prostor 606

Rjavo rokavico sem izgubil v Kranju. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v oglasni oddelku ali na naslov, ki se dobi prav tam. Janez Pleša, Kranj, Stružev 5 717

Preklecujem in obžalujem, kar sem govoril zoper čast Franca Kopača iz Kranja, Gorenjesavska 53 in preklecujem izjavo glede njegovega radijskega sprejemnika, Anton Tornar 718

Peso ali repo zamenjam za slamo ali prodam. Luže 12, Senčur 719

Zamenjam dvosobno stanovanje za enako ali večje. Naslov v oglasnem oddelku 720

Iščem sestanovavce. Naslov v oglasnem oddelku 721

Faniu nudim hrano in stanovanje za pomoč pri delu. Naslov v oglasnem oddelku 722

Gabriel Dernač iz Radovljice, Gradiška 3 preklecujem in obžalujem besede, ki sem jih govoril o Alojzu Urevcu iz Radovljice, Gradiška 3 in izjavljam, da za take govorice nimam nobene osnove ter se Urevcu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. 723

objave

Pred jedjo in po njej ste prišli misliti na svoj želodec, ki ga morda zdravite brezuspešno z različnimi medikamenti. Ste že pozabili s preizkušenim in učinkovitim prirodnim zdravilom: rogaškim »Donat« vrelcem. Zahtevajte ga v trgovini, te ga pa dobe v grosističnem trgovskem podjetju »Zivila« Kranj, Veletrgovina »Loka« Skofja Loka in podjetju »Vino Gorenjka« Jesenice.

ZAHVALA

Ob izgubi naše stare mame, mame

MARIJE KLEMENCIC

iskrena zahvala vsem, ki so sočustvovali z nami in izrazili sožalje. Prav posebna zahvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancom, dr. Črnetu, g. župniku Fortuni, kolektivu TIO, »Iskri« Lipnica, folklori iz Jesenic kakor vsem ostalim, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti v tako velikem številu.

Zalujoč: Stane z družino, Rezi z možem, Darinka z družino in ostalo sorodstvo

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8 — Tek. račun pri NB v Kranju 607-11-135 — Telefoni: glavni urednik 24-73, odgovorni urednik in uprava 21-90, uredništvo 24-37 — Letna naročnina lista znaša 1300 dinarjev, mesečna naročnina 110 dinarjev, posamezna številka 10 dinarjev, sobotna številka pa 20 dinarjev

šport

Gorenjsko prvenstvo v veleslalomu

V nedeljo se bodo na Starem vrhu pomerili za naslov prvaka Gorenjske najboljše tekmovalci z Gorenjske. Ker pa bo tekmovalje obenem tudi 12 repiza za pokal tovarn »Sešir« in »Predlinice« iz Skofje Loke, je pričakovati veliko število tekmovalcev iz cele Slovenije. Kot gostje pa bodo nastopili tudi tekmovalci iz sosednje Koroške, s katerimi ima skofjeljsko telesnovzgojno društvo zadnje leto zelo tesne stike.

Tekmovalje bo skupaj z veleslalomom, ki je bil pred dnevi v Skofji Loki, odločilo tudi o naslovu prvaka Gorenjske v kombinaciji.

Ze preteklo nedeljo so organizatorji pričeli pripravljati progo. Dolga bo okoli 1800 m s 450 m višinske razlike. Dopolnila pa bo veliko hitrost in bo zelo zahtevna.

Stari vrh je s svojimi smučarskimi terenji zelo privlačna smučarska točka in organizatorji želijo, da bi si prireditve ogledalo čimveč gledavcev predvsem mladine. V te namene bodo oskrbeli prevoz v Javorje tako za tekmovalce kot gledavce, od kodar je še pol ure do loške kočice na Starem vrhu.

Tekmovalje mladih šahistov

V nedeljo, 3. marca, je SD Radovljica izvedla zelo uspešno množično tekmovalje mladih šahistov iz Radovljice, Begunje, Kroke, Kamne gorice, Bleda, Lesc, Zapuž, Slatenja, Globokega in drugih okoliških vasi. Nastopilo je preko 40 igralcev in igralcev. Podrobni tečaj celodnevni boj:

PIONIRKE (8 udeležencev): Buršič (Radovljica) 6 točk, Perkol (Begunje) 5,5 točk itd.

PIONIRJI (24 udeležencev): Butorac 5,5, Potočnik 5,5 (oba iz Kroke), Rozman 5,5 (Radovljica) — o prvem mestu je odločil sistem Sonenborn itd.

MLADINCI (10 udeležencev): Kržišnik 8, Kalan 6,5 (oba Kamna gorica) itd.

Tekmovalje je pokazalo, kako koristno je, če občinski organi finančno in moralno podpre klube, ki s svojimi delom prispevajo k vzgoji mladine in rekreaciji delovnih ljudi. To poslanstvo lahko opravljajo prav šahovska društva, ki pa na Gorenjskem skoraj povsod uživajo premalo podpore.

— V. N.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE KRANJ, Gregorčičeva 3 — razpisuje po komisiji za delovna razmerja delovna mesta:

VEČ KVALIFICIRANIH IN VISOKO KVALIFICIRANIH FINOMEHANIKOV ZA PISARNISKE STROJE
Praksa v letu 1963 v Zahodni Nemčiji.
KVALIFICIRANE IN POLKVALIFICIRANE STRUGARJE
KVALIFICIRANE ELEKTROINSTALATERJE ZA ELEKTRICNE GOSPODINSKE APARATE IN ELEKTRICNE INSTALACIJE

Razpis ostane v veljavi do izpolnitve delovnih mest. Kandidati naj vložijo ponudbo v splošni oddelku.

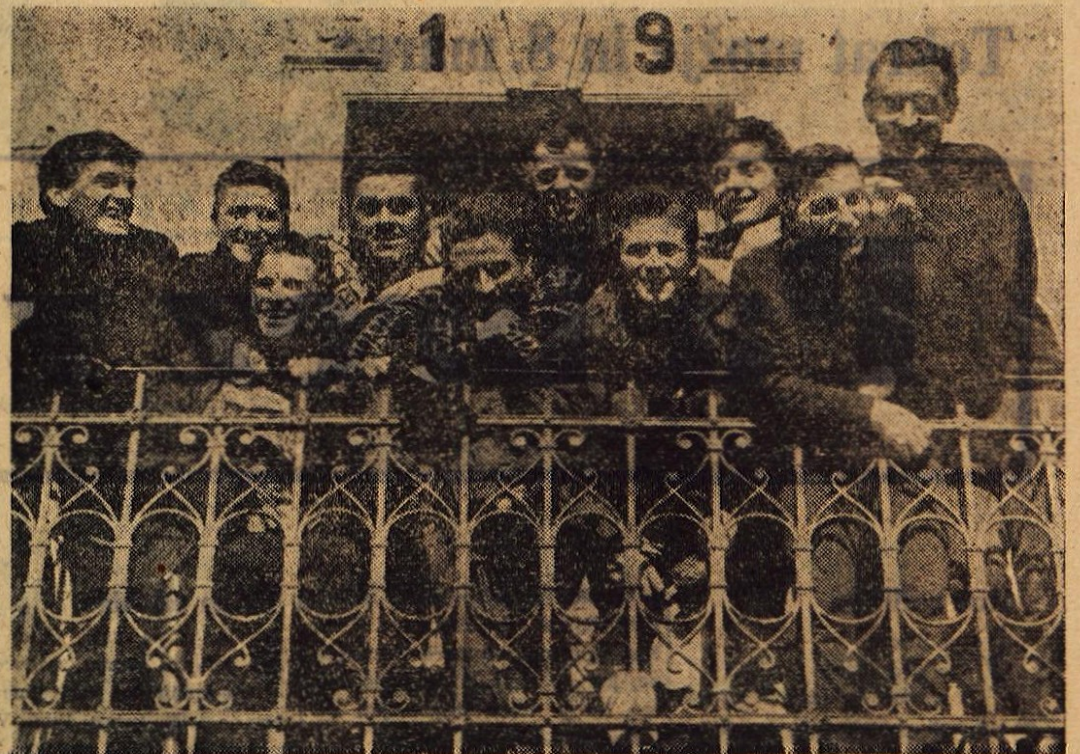
GLAS v vsako hišo

Občni zbor brez razprave

KRANJ — V soboto je bil v prostorih delavskega doma redni letni občni zbor AMD, ki je bil nepričakovano zelo kratek. Po poročilih (UO in NO) je v razpravi sodeloval samo predsednik GO AMZ Slovenije ing. Vekoslav Jakopič. Pohvalil je dosedanje delo in spregovoril nekaj besed v zvezi z vključevanjem novih članov v AMD. Omenil je, da je v Sloveniji včlanjenih v AMD le 22 odstotkov šoferjev oz. lastnikov motornih vozil in v tej zvezi nakazal določene smernice. Občni zbor je pozdravil še predsednik ObOLT Kranj. S tem je bila razprava končana.

Da ni nihče posegel v razpravo je bila nedvomno posledica v izčrpnih poročilih. Mimogrede naj omenimo nekaj obsežnih nalog društva v letošnjem letu: uredili bodo nove društvene prostore v Tomšičevi ulici, zbirali bodo še naprej sredstva in nadaljevali s pripravami za izgradnjo novega AMD na Zlatem polju, obnovili bodo speedway stezo v Stražišču itd.

Najodgovornejšo nalogo v letošnjem letu pa bo imela športsna komisija, saj bo morala speljati kar tri pomembnejše prireditve: svetovno consko prvenstvo v speedwayu (12. maja v Stražišču), na katerem bodo nastopili vozači iz Sovjetske zveze, Poljske, Čehoslovaške, Avstrije in Jugoslavije, mednarodne gorske dirke na Jezerski vrh (21. julij), na katerih bodo sodelovali še Avstriji in Italijani in tretje kolo šampionata v speedwayu (22. sept.). — R. Č.

Nasi najboljši alpski smučarji (na sliki ni Detička), ki so se udeležili velike FIS prireditve v Kranjski gori. Na sredi pod obokom je JANEZ SUMI, najbolje plasirani Jugoslovčan nedeljskega slaloma, desno do njega pa Peter Lakota, ki se je najbolje uvrstil na sobotnem veleslalomu

Zimskošportna rekreacija železarjev

JESENICE — Marca in aprila — takoj ko se bodo vrnila železarji — smučarji z raznih tekmovalnih, bo športsna komisija pri IO sindikalne organizacije železarne pripravila vse potrebno za množične zimskošportne igre jeseniških železarjev.

Skoki v Adergasu

V nedeljo se je v Adergasu zbralo 16 pionirjev in 15 mladincev iz Adergasa, Cerklje, Olševka in Britofa. Pionirji in mladinci so se potegovali za ekipnega in posamičnega prvaka med pionirji in mladinci. Skakali so na 18 metrske skakalnice. Tekmovalje je prisostvovalo okrog 100 gledavcev, ki ob koncu niso bili razočarani.

Rezultati — pionirji: Gašperlin (Olševka) 170 — skoka 12 in 13,5; 2. Pivk (Cerklje) 169 — skoka 13 in 13,5; 3. Kocelj (Adergas) 166,5 — skoka 12 in 13,5; Mladinci: 1. Podjed 202,5, skoka 16 in 17; 2. Vavpot 198,5, skoka 15 in 17 (oba Olševka); 3. Sajevic (Predosije) 189, skoka 15,5 in 16.

Pionirji — ekipno: 1. Olševka, 2. Cerklje, 3. Adergas.

Mladinci: 1. Olševka, 2. Britof, 3. Adergas.

Organi samoupravljanja v železarni posvečajo veliko skrb telesnovzgojni in športni aktivnosti članov kolektiva. To aktivnost z znatnimi sredstvi podpirata poseben referat za rekreacijo in IO sindikalne organizacije v železarni, pri izvedbi vsakoletnih iger pa sodelujejo tudi občinska zveza za telesno kulturo in šport ter številne telesnovzgojne in športne organizacije.

Odveč bi bilo poudarjati pomembnost športnih iger prav za železarje, ki so zaradi zahtevnega dela posebno potrebni rekreacije na soncu in svežem zraku. Razen tega pa so igre zaradi svoje množičnosti najboljša prilika za ugotovitev kvalitete.

V letošnjih zimskih medobratih igrar železiških železarjev bodo tekmovali v sankanju, kegljanju na ledu, smučarskih skokih, tekih in veleslalomu. V vseh teh panogah imajo jeseniški železarji odlične predstavnike v republiškem in državnem merilu, zato bodo letošnje prireditve ne samo množične, temveč tudi kvalitetne. Tekmovali bodo v dveh razredih — v čistem amaterskem in razredu za aktivne tekmovalce. Najboljši v vsaki panogi bodo dobili naslov prvaka železarne za leto 1963, razen tega pa še plakete, pokale, diplome in bogata praktična darila. — Z.

»Zlata puščica« za Peternelja

SKOFJA LOKA — V nedeljo je bilo v prostorih TVD Partizan občinsko strelsko prvenstvo za »ZLATO PUSČICO«. Tekmovalo je 26 strelcev (člani in mladinci) iz štirih družin — Trata, Skofja Loka, Gorenja vas in obrat Gradis, medtem ko strelci iz železnikov niso prišli. »Zlato puščico« v občinskem merilu si je priboril Henrik Peternelj s 521 krogi od 600 možnih, hkrati pa si je priboril tudi prehodno in trajno družinsko »ZLATO PUSČICO«.

Vrstni red najboljših:

1. Henrik Peternelj (T) 521, 2. Rado Čuš (Sk. L.) 512, 3. Rado Vrhovnik (T) 509, 4. Karel Kastelic (T) 507 in 5. Ciril Novak (Sk. L.) 506 krogov od 600 možnih. — St. S.

DOLINAR PRVI NA PODRECI

Kranj, 3. marca — Na kegljišču Triglava je včeraj in danes Simon Jenko s Podrečja izvedel klubsko prvenstvo, na katerem je nastopilo 8 tekmovalcev, ki so dvakrat metali po 200 lučev. Zmagal je Dolinar, le 7 kegljev za njim pa je Knific. Oba sta si pridobila pravico nastopa na gorenjskem prvenstvu, ki se bo začelo v nedeljo na Jesenicah in v Kranju.

REZULTATI: Dolinar 1588, Knific 1581, Sušteršič 1522. Udir 1514 kegljev itd. — S.

Johannes Simmel

afera nine

»Pozor,« se je oglasil napovedovalec po zvočniku, »brzi vlak proti Hamburgu prek Dortmund, Biemfelda in Hannovera bo čez pet minut odpeljal s trinajstega tira. Zelim vam prijetno vožnjo.« Worm je spravil denar in vstal, jaz prav tako.

»Sedite,« je tiho rekel. Potem je nagovoril policista: »O, gospod stražmojster, bi pokazali gospe in gospodu, kako najhitreje prideta do Krizne ulice?«

»Prav rad.« Policist je stopil bliže.

»Prisrčna hvala,« je rekel Toni Worm. Priklonil se je Nini, ki je strela v tla. Potem je naglo odšel proti izhodu. Poprej sem sklenil, da bom odšel za njim in ga v temi pobil, toda zdaj to ni bilo mogoče. Policist je sedel k meni in se ljubeznivo razgovoril: »Torej, če je pivski vrček železniška postaja, potem pridete tule na Wilhelmov trg. Potem odidete navzdol do Bismarckove ulice. Zatem stopite tri bloke dalje, pa levo...«

Toni Worm je bil že pri izhodu. Dobra ukana, ta reč s policistom. Šipe v vrtlih vratih so se pobilskale. Worm je izginil in z njim moj denar.

22.

»Zejna sem,« je rekla Nina. Iz postajnega poslopja sva stopila na zapuščen trg in Nina se je nanadoma opotekla in se me oklenila. »Karkoli moram popiti. Tako... slabo... mi je, občutek imam, da bom bruhala, če pomislim nanj...«

»Ne mislite nanj...«

»Zejna sem, pila bi. Potem bom trudna, lahko bom zaspala in ne bo mi treba misliti nanj...« Nasilnila se mi je na prsi in zajokala. Trdno sem jo prijel in gledal čeznjo na prazni trg z lužami, v katerih so se zrcalile čestne svetilke. Hilpala je in slišal sem, kako je dejala: »Vrnila vam bom... nekako ga bom dobila... vse boste dobili. Ta podlež, ta podlež...«

Ustnice sem del na Ninine lase in zrl prek širnega trga. Luž je bilo dovolj. In v njih so se zrcalile čestne luči...

Tisto noč sva obiskala več lokalov. Vendar ne predobrih. V dobrih so Nino poznali. Povsod sva pila whiskey in Nina ni nikjer vzdržala delj časa. Vselej se je kmalu vznemirila in hotela dalje.

»Toda je premalo zraka, pojdiva proč,« je dejala, ali pa: »Ta glasba me razburja, saj ne slišim lastnih besed.« Tako sva hodila po mestu in bila kaj čuden par: Nina ni bila našminkana, nosila je nizke pete, pulover in jopič kostuma, sam pa sem bil v vojniški uniformi. Ljudje so naju ogledovali, posebej še, ker je Nina večkrat jokala. Potem je dejala: »Smetite ti začetnici, Holden.«

Igli s črkami J in B sem snel z ovratnika in pustil voziško čepico v avtomobilu, ko sva odšla v naslednji lokal. Bil je majhen bar v mestnem središču. Na mizah so gorele sveče, električnih luči ni bilo. Nekdo je igral na klavir. Zdej sem bil gost v modri obleki, z belo srajco in modro kravato, gost kot so bili vsi drugi. »Tu je prijeto,« je rekla Nina, »Tukaj bova ostala.« Malce je bila okajena, vendar ne utrujena.

V baru so stregla le dekleta.

»Whisky, prosim,« sem rekel.

»Prikupno dekletce, Holden.«

»Da.«

»Z zanimanjem vas je ogledovala.«

»Ne.«

»Pač. Vam ne ugaja?«

»Ne.«

»Ah, Holden.«

»Levo dekletce ste,« je rekla Nina. »Kako se imenujete?«

»Lilly, milostljiva gospa.«

»Prikupno ime, Lilly.«

»Hvala, milostljiva gospa,« je reklo dekletce.

»Odpeljiva se domov?« sem vprašal.

Prijela me je za roko. »Doma se bojim. Tam sem sama v svoji sobi. Ne, nikar domov. Nisem pijana, res ne. Jaz... se počutim mnogo boljše, Holden, vesela sem, da se je tako zgodilo. Resnico govorim. Jaz... jaz sem vselej mislila nanj in hrepenela. Tudi kasneje. Zdej je mimo.«

»Zares?«

»Zares, prav zares.«

»Ljubim vas.«

»Tako vendar nekaj hočete.«

»Da,« sem dejal. »Kajpada.«

»Pošteni ste.«

Tudi jaz sem bil okajen: »Skupaj sodiva. Nekoč boste to razumeli. Ne mudi se. Lahko čakam.«

»Kako dolgo lahko počakate?«

»Zelo, zelo dolgo. Na vas namreč.«

»Toliko lepih deklet je, Holden. Poglejte Lilly.«

»Vas hočem.«

»Bedarija. Vse, kar govoriva, je bedarija.« Toda njena dlan je ostala na moji in nenadoma me je sprasujoče pogledala, tako sprasujoče, da mi je postalo vroče: »Zdej imate pismo...«

Vzel sem ga iz žepa in dejal: »Rad bi ga prebral.«

Zardela je kakor mlado dekletce. »Ne!« Potem me je pogledala in tiho rekla: »Preberite ga.«

»Zdej ne več.« Pismo sem pristavil k plamenu in vzplamtelo je z rumenim plamenom. Saje so vztrepetale. Čakal sem, dokler, ni popolnoma zgorelo, potem sem vrzel pepel v pepelnik in ga potlačil z zamaškom. »In nikdar več ne pišite pisem.«

»Tudi vam ne?«

»Nikomur. Kajti vsi ljudje lahko počno grdobije.«

»Ste imeli v življenju dosti žena?«

»Ne preveč.«

»Holden.«

»Da?«

»Imela sem kar dosti moških.«

»Bova še pila?«

»Ah, Holden, tako prikupni ste.«

»Zaljubljen sem,« sem rekel. »To ni umetnja.«

Tokrat možje in 8. marec

Pa brez zamere!

Moč rodbine

Še en ilter!

»Se dva litra!«

S kozarci so udarjali po mizi, klicali natakario in dobra volja je bila na višku. A ne zaradi pozne ure, marveč zaradi vzroka tega slavlja.

»Sina je dobil! Sina, ki bo nadaljeval njegov rod in ime! Veste, kaj se to pravi?! To je pa že treba zaliti!« Tako je pojasnjeval nekdo in kazal na srečnega očeta. Bil je možak pri tridesetih, zmrušen in z razvezano krovato. Njegove rdeče, motne oči so dokazovale, da je bilo slavlje res popolno in da so dostojno počastili sinovo rojstvo.

Povabili in predstavili so me. Trčili smo s kozarci. Z vsem razumevanjem za njegovo srečo sem mu stisnil roko. Srepe me je pogledal. Ginjen je bil in oči so se mu svetile. Znova mi je stisnil roko. Obdržal jo je, držal dolgo, dokler ni našel primernih besed.

Potem sem se počasi »vživel« v družbo in razgovori, šale in smeh, trkanje s kozarci na račun sina — vse se je nadaljevalo.

Junaki in ...

Sestanek se je močno zavlekel. Pepelniki so se polnili z ogorki in posamezniki so nervozno gledali na uro.

Beseda je bila o neki članici — ženi. Človeško vzeto res ne bi bilo prav, da bi kar ravnodušno dvignili roke in potrdili njeno izključitev iz članstva.

Petkrat ali šestkrat je menda ni bilo na sestanek. Evidenca je bila točna in neizpodbitna. Mož

je seveda stvar pojasnil najbolj prepričljivo: »Saj razumete. Zena, kjer so otroci, ne more. Se posebej, ker so sestanki navadno zvečer, ko je treba pripravljati večerjo in ...«

Razprava je postajala vse živahnjša in bolj zanimiva. Bili so

Eden od hiše

Bilo je na vasi. Eden izmed velikih zborov volivcev. V nezakurjeno zadržno dvorano je prišlo precej ljudi. V glavnem moški. Sploh ne vem, zakaj mi je to padlo v oči. Enega izmed udeležencev sem spoznal.

Vsakdanja »delitev dela« v domačem krogu

tisti, ki so se strinjali in potrjevali možjeve besede. Toda bili so tudi drugi, ki so menili, da pri tem vendar ne gre za popuščanje, marveč za kršenje statuta s tolikimi zaporednimi odsotnostmi.

Organizacija ni pristojna popuščati in delati mimo predpisov. In tako je bilo. Niso je pravzaprav izključili, marveč le črtali iz članstva ob pripombi, da bo pač lahko še kdaj postala članica, če bo zmogla in utegnla.

Dolga leta se nismo videli. Prisedel sem. Pogovorila sva se o marsičem.

»Pa žena?« sem kar sredi njegovega pripovedovanja znil. »Je zdrava? Kako da ni prišla?«

»Doma je. Doma je zmeraj delo. Saj je dosti, če gre eden iz hiše. Če je kaj novega, ji pa jaz povem.« je pripomnil s tako samozvestjo, da sem tudi jaz v tistem hipu »razumel«, da je to povsem »pravilno«.

Sramotno delo

Študent drugega letnika ekonomske fakultete. Uspešno opravlja vse izpite in povsod velja za pridnega in vestnega fanta. Tudi doma so ponosni nanj. Zato precej dajo tudi na njegovo zunanost — da ima čedno obleko, zlikane hlače ...

Pred kratkim sem slišal takle razgovor:

»Janko! (tako naj bo tu študentu ime) Vrne se!«

Janko s ceste: »Zakaj?«

Sestra z balkona: »Mama pravi, da boš vzel aktovko in ne mrežo. Mreža je za ženske. Tebi se to ne spodobi!«

In tako večkrat nosi v aktovki kanglico z mlekom, solato, kruh — karkoli pač, ker je tako delo za moškega sramotno.

Mačka miško, miš pšenico

Še in še bi nadaljeval. Miši na 8. marec — mednarodni dan žena — so dale to pobudo. Vsako leto smo pisali članke o vlogi žene v našem družbenem življenju in zaključevali, kako je treba več vrtecev in servisov za njeno razbremenitev pri domačih drobnih delih. In uspehi? Zelo skromni! Kranjska občina, ki je znana kot močno industrijsko razvito področje, nosi hkrati tudi neslavno ime, da je med zadnjimi po dejavnosti žena v družbenem in političnem življenju. Med skupno zaposlenimi v občini je skoraj polovico žena — 47 odstotkov. V raznih odborih, samoupravnih organih in družbenem

življenju pa so žene skorajda le izjema.

Podobno je v Trzinu, v Radovljici in drugod, čeprav nosijo žene precejšnje breme v proizvodnji. Izmed 48 odbornikov jeseniškega ljudskega odbora je samo ena žena.

In vzroki? Znova od začetka: kvalifikacije, otroško - varstvene

Pri »nečastnem« poslu

K. Makus

ustanove, servisi ... To pa se ustavi ob sredstvih in investicijah in nato še ob ugotovitvi, da niti obstoječi vrteci niso polno izkoriščeni in podobno.

Tokrat drugače

Niti zdaleč ne mislim, da vse doslej storjeno ne bi bilo prav. Z družbeno prehrano, otroško-varstvenimi ustanovami, servisi in drugimi oblikami bi morali še bolj pomagati zaposlenim (ne le ženi!) in izboljševati, širiti, izpopolnjevati te službe. Toda ob tem pa smo morda pustili preveč v ozadju enega izmed važnih problemov — odnos do žene v osnovni družbeni skupnosti — družini. To bi morala biti prva stopnja. Tu niti ni potrebno sredstev. Potrebna pa je volja, pripravljenost in razumevanje, treba je spoštovanja in upornosti za uveljavljanje izbojevanih revolucionarnih načel v neposredni praksi vsakdanjega življenja.

Ob tem se zamislimo. Zakaj takšno slavljenje sina zgolj zato, ker je sin? Zakaj so črtali iz članstva ženo, ki ni mogla na sestanke? Ali ni bil pri tem kriv mož, ki se ni potrudil, da bi jo izmenično zamenjal v kuhinji itd.? Zakaj so na zbor volivcev v vasi prišli v glavnem moški? Zakaj samo »eden od hiše«? In dalje, zakaj se možkemu ne spodobi nositi mreže s kruhom, kanglice s mlekom itd. Se pravi, da priznamo, da so nekatera dela nečastna, torej sramotna! Prav ob tem se vsiljuje misel večnih šal o moških, ki brišejo krožnike.

To je samo nekaj drobcev. Vsakdo jih ve naštetih še celo vrsto. To pa dokazuje, da pri reševanju teh težav ne gre zgolj za zunanje organizacijske oblike, za servise, za zakone in predpise, marveč tudi za subjektivne sile, za podedovane navade, ki jih podzavestno nosimo s seboj. In tu bi mogli najprej pomagati ženi, da bo imela čas za lastno vzgojo, za družbeno delovanje in podobno. Odvrči bi morali misel, da mora samo ona opravljati nekatera »nečastna« dela in jo uvrstiti kot resničnega enakopravnega proizvajalca in samoupravitelja v našem družbenem sistemu.

Naša črtica

Potem ko je Helena odsotno in z nezanimanjem prebrala deset strani nekakine dolgočasne novele, jo je premagal nemir — nedoločen in brezoblični strah pred življenjem in prihodnostjo. Dokler je še živela njena mati, tega občutka ni poznala, po njeni smrti pa je osamljenost vse pogostje trkala na vrata njene zavesti.

Helena je odložila knjigo in se za trenutek zazrla skozi okno v meglen, lepljiv somrak prihajajočega večera. Potem so ji pogledi tavali po sobi od predmeta do predmeta, dokler ni zaznamoval svet okrog nje utočil v razmišljanje. V želji, da bi utekla osamljenosti, ki je postajala iz dneva v dan bujša, se je spet lotila stare priljubljene zamisli, da bi posvojila otroka. Vselej, kadar si je v domišljiji pričarala drobno plavalso punčko, ki stopica po stanovanju in venomer čeblja v svoji otroški radoživosti, je Heleni odleglo. Ko pa se je nežno sklenila koprena njenih sanj razblinila, je bil občutek osamljenosti še bolj boleč.

»Doklej še?« se je potem vpraševala. Nič manj bolečemu odgovoru se je vselej izogibala, zato pa se je toliko rajši predajala obujanju spominov.

Odtavala je v preteklost ... v čase, ko je še živel Peter ... In potem je izbruhnila vojna in v začetku štirinastdesetega so ga odpeljali v Nemčijo. Ni se vrnil. Takrat ji je bilo petindvajset let. Poslej je teklo življenje mimo nje mirno, neopazno in tiho ... In zdaj po tolikih letih se je zavedla svojega življenja — osamljenosti. Nedopovedljivo trpka je bila misel, da bo tako osamljena živela do konca ...

In potem se je zgodilo ...

Helenine plahe sanje so se kmalu nato spremenile v drobno plavalso punčko. Posvojila je šestletno hčerko svoje nekdanje prijateljice, ki je umrla pred nekaj leti. Vse dotlej otrok niti ni imel pravega doma. Kot vsiljiva podoba nesreče je nihal med dvema tetama in nekakšnim daljnim sorodnikom otrokove matere. In zdaj se je mali Taji

končno obetal dom, ki ga ne bo treba čez nekaj mesecev spet zapustiti.

Taja je nemo in z obrazom človeka, ki mu že od nekdaj delajo krivico, hitela poleg Helenine. Z levico je oklepala oguljenega medvedka, desna dlan pa ji je tičala v topli orokavičeni rokavi tujke ženske. Kam neki jo pelje? Rekli so ji, da domov ... Toliko slabše — še en dom več. Doslej so si jo izposojali trije ljudje. Čemu se je zdaj vmešala še ta tujka ženska. Ta bo menda zdaj njena mama.

Taja je dvakrat ali trikrat pogledala tuišku in vselej so jo prestregli Helenini božajoči pogledi.

»Potrpi malo, Taja,« je vselej dejala. »Še malo, pa bova doma.«

In potem sta prišli do lepe hiše sredi vrta. S trepetajočim srcem pa z naveličanstvom in radovednostjo hkrati se je Taja naposled znašla v prostornem,

toplem in svetlem stanovanju. Tako lepih stvari še nikoli ni videla.

»Vidiš, Taja, to je zdaj tvoj dom,« ji je ljubeznivo prigovarjala Helena, ko ji je slatila plaščke. Počutila se je kot igralec, ki se le slabo znajde v svoji vlogi. »Kar po domače, Taja. Nič se ne boji! Sami sva — ti in jaz.«

Taja, ki je še vedno stala sredi sprejemnice, je prižemala k sebi medvedka in od daleč opazovala mikavne predmete, ki so bili razpostavljeni po prostorni sprejemnici.

»No, le od blizu si oglej svoj novi dom,« je dejala Helena in se ji spodbudno nasmehnila.

Taja jo je pogledala in si z bežno kretnjo popravila droben pramen nagajivih, skodranih las, ki ji je silil na oči. Nestrpno je zmajala z glavo, da so jo v repek povezan lasje oplazili po licu. Stisnjena usteca, rahlo razprti nosnici in priprte, z gostimi temnimi trepalnicami zastrte oči, so izdajale nekaj takega kot kljubovalnost, neupanje.

Helena ni odnehala. S podvojenim trdnostjo se je borila za Tajino zaupanje. »Daj, sprehodi se malo po stanovanju. Vidiš, tamle zadaj je kuhinja, potem spalnica pa kopalnica ... Pridi, pokažem ti!«

Zdaj si je Taja, kot da ne sliši Heleninega povabila, začela ogledovati razstavljene figurice na vitrini. Kako čudovite igračke! Vse tako drobno, krhko in prozorno: srnice, pajaci, lučke, ježek in trop prašičkov ... Kdo bi vse naštel! Taja se je počasi premikala od predmeta do predmeta, se nemo čudila nagradeni lepoti, vendar se raz-

stavljenih stvari ni dotaknila. Kasneje se je usedla na stol ob peči in z nezaupnimi pogledi motrila Heleno. Ta je medtem v kuhinji pripravila malico in jo prinesla mali gostji.

Taja je jedla in Helena ji je dobrovoljno pripovedovala o vsem, kar bi utegnili zanimati otroka. Le kako bi pripravila deklico do tega, da bi spregovorila? Taja pa je trdovratno molčala in z nezaupnimi pogledi ocenjevala Heleno.

Tudi naslednji dan se ni razlikoval od prvega. Taja je najraje posedala na stolu ob peči in se šepetaje pogovarjala z medvedkom. Precej dolgo se je mudila tudi v kuhinji, je pripovedovala stara Ana, ki je v dopoldanskih urah, ko je bila Helena v službi, gospodinjala. »Nič ne skrbi,« je dejala. »Punčka se bo počasi že odvajala. Poznam otroke ...«

Minil je tretji dan in Taja je bila še vedno molčeča in nezaupljiva. Helena je poskusila vse,

da bi zbrljala otrokovo nezaupanje. Skoraj ji je bilo žal, da si je naprtila na glavo tolikšno odgovornost.

Popoldne sta odšli v mesto. Obiskali sta več trgovin in posedeli v slaščičarni. Taji se je zdel sprehod hudo imeniten, manj pa Heleni, ki ji je začelo Tajino trdovratno molčanje presedati.

Zvečer je Helena prisluškovala, kako je Taja pripovedovala medvedku o popoldanskem sprehodu. »Veš, Bam, nič ne bodi žalosten! Tebe imam vseeno raje kot punčko, ki sem jo dobila danes. Pa rokavičke je kupila teta, pa jopico, pa čevlje, pa kapico ... Ti, Bam, ali imaš rad novo teto?«

Helena je zabolelo srce. Zakaj ji Taja ne reče mamica?

Nekaj dni pozneje je Taja po nesreči razbila veliko keramično vazo. Črepinje so se razletele na položnem parketu in Taja se je vsa blela in trepetajoča, s široko raztrtimi vlažnimi očmi zazrla v Heleno. Ustnice so ji podrhtevale in v strahu je prižemala k sebi svojega medvedka.

»Teta, saj ne bom niholi več ...« se je shoji solze s hlapajočim glaskom opravičila Taja.

Helena se je blago nasmehnila, polblenila pred Tajo in prestregla prve solze, ki so spolzele po otrokovih licih. »Nič ne jokaj, Taja!« jo je tolažila. »Kupili bova novo vazo. Zdaj mi pa pomagaj pospraviti črepinje.«

»Da, teta ...«

»Zakaj mi ne rečeš mamica?« V Heleninem glasu je bil rahel ošitek.

In potem sta s skupnimi močmi pospravili črepinje.

Ves ostali del večera Taja skoraj ni umaknila pogledov s Helenine. Iz oči sta ji počasi plahnela nezaupanje in kljubovalnost. Včasih sta se s pogledi srečali. Helena se je vselej nasmehnila, Taja pa si je mislila: Čudna je ta žena z rahlo sivimi lasmi in tako prijaznim nasmehkom. Pa tako mlada je, kadar se nasmehne. Rada jo imam, kadar se smeji. Ampak, zakaj boče, naj jo kličem — mamica?

Odrasli so pa res čudni! In danes, ko sem razbila vazo ... Se udarila me ni, samo takrat je bila žalostna, ko sem ji rekla teta. Mogoče bi bila vesela, če bi ji rekla mamica — tako, kot to delajo drugi otroci. Mogoče je pa tisto, da imajo otroci mame in mamicke, posebno lepo. Že mora biti ... Ampak, čudno, da zaradi razbite vaze nisem bila kaznovana. Jaj, če bi kaj takega storila pri teti Mici ali pri teti Jerci. Zato bom pridna in ne bom novi teti nagajala. Ampak teta je že ne smem klicati, ko je pa potem tako žalostna. Tako je dobra ... Radovedna sem, če so tudi prave mamicke tako dobre?

Zvečer je Taja legla v posteljo in Helena jo je skrbno odela. Celo medvedka ji je potisnila pod odejo. Potem je Tajo poljubila na čelo in dejala: »Lab-ko noč, Taja!«

Pri vratih, preden je ugasnila luč, se je enkrat nasmehnila. Opazila je, da jo Taja gleda s svojimi velikimi žametnimi očmi kot nikoli doslej. Potem je otrokove ustnice preletel plah nasmeh in Helena je zaslišala komaj slišen šepet:

»Labko noč, mamica!«

Trenutek nato se je Helena znašla ob Taji in jo privila k sebi. In Taja se je hudo prestrašila, zakaj na licu je občutila vlaganje Heleninih solz.

»Z odraslimi je pa res težko!« si je mislila. »Spet sem storila nekaj narobe ...« Kljub temu na je bilo Taji lepo, ko jo je ljubopala žena, ki se zna tako lepo nasmehnuti. — S. S.

Deklica z medvedkom